

Čiurlionio pavėsy

Ispūdžiai iš L. A. M. klubo rudens parodos
PETRAS BABICKAS, Chicago, Ill.

Praeitį sekmadienio iškilmės Jaunimo namuose, kur taip realiai buvo užmegstas gyvas ryšys su tėvyne, sukėlė daug minčių apie ypatingą lietuvių kūrėjų likimą. Atkirsti nuo tėvynės, jie išdidžiai neša kūrybinę vėliavą, ne visada laimėdami, tačiau vis nesitenkindami, vis kildami... Nelengva rasti pasaulį kitą, taip gausiai Dievo apdovanotą tautą, kurios vaikai, nepasiduodami gyvenimo kasdienybei, taip atkakliai siekti įprastinti šią civilizaciją kūrybiniais burtais. Juk Amerikoje yra dešimteriopai gausesnį tautinių grupių, kurių kultūrinio vėlyumo, tačiau, ne dalelės nematome. Neveltui didysis filosofas Vydūnas apibūdino lietuvių, kaip dvasinės kultūros tautą. Neveltui ir genialus Čiurlionis, švystelėjęs, kaip meteoras, nuostabiais ir paslaptingais pasauliais, prie gyvos galvos tautiečių nesuprastas, štai grįžta savųjų kūrėjų tarpan kaip globėjas, kurio pavėsy, tikriau — spindulingo vibracijos, jo vardo galerijos sienos pražudo paveikslais, perkeltaisiais mus į tolimą tėvynę ir pasakojančiais jos gyvenimą.

Zmuidzinavičius ir Šileika

Vartau puošnų LAM leidinį — katalogą ir akys sustoja ties pasakutėmis eilutėmis: "Zmuidzinavičius, Antanas, Lietuva — "Regėjimas". "Šileika, Jonas, Lietuva — Rašytojos žemaitės portretas"... Žiūriu į tuos kūrinius, kuriais dažnai grožėjau si jaunystėje; matau daugelio praėjusių metų įspausintus laiko pirštus jų skaidrumu, ir mintys nuklysta į praeitį. Abu kūriniai yra, nelyginant, stulpai naujai sukurto svetur meno rūmų: nepakartojama lietuviško kaimo klasikinė žemaitė ir romantiškos didvyrių Lietuvos idealizuotos Zmuidzinavičius, dabar atskirtoj tėvynės piešinys "Miškas valstybei"... Abu Lietuvoj. Viena — šaltaj ir šventoj jos žemelėj, kurią taip karštai mylėjo ir visada ilgėjosi, o kitas... Ką beveik jis, Čiurlionio bičiulis, linksmutis dūškas, kurio ir Amerikos gamtovaizdžiuose galėjai išvengti lietuvišką dangų ir Nemuno skaidrumą? Dabar suprantu, ko dėl taip mustebes žiūri M. K. Čiurlionis (prof. A. Varno tepuko) iš garbės sienos.

Geraširdiškai žaidžia jaunatvės tonais

Jei prof. A. Varną pavadintų senosios gvardijos atstovu, garbusis kūrėjas turėtų teisės supykkti. Jo "Vasaros rytmetis" yra ne tik jaunas ir puikus, bet ir ausuojantis atbūdamą gyvybę, kurios vertę ir prasmę tegali suprasti ir atkurti tik jaunuo, geraširdiškai žaidžiančiam sodriais jaunatvės tonais net rudens gamtą vaizduojamas (Prerijos rudenis). Tai būtų impresionizmas, žinoma, — Varno, jei mes nežinotume, jog A. Varnas būna kai nori, didis realistas.

Šileikis Mikas su "Žiema", "Peisažu" ir kitomis drobėmis jaučia visa širdimi kūrėjo uždavinį perteikti gamtą, kurios tūks tūksiai veidų veržiasi iš Juozo Pautieniaus "Sodo", "Smiltinės prie Klaipėdos", "Peisažo", "Gilių žiemas" ir kt. Antanas Rūkštelis savo "Vasara tėviškėje", "Taku iš miško", "Rugių gubomis" ramiai, tačiau šventadieniškai parodo mums Lietuvos grožį, o jo "Sėkniadienis Lietuvoje" yra ilgesio himnas negrįžtančiam pavasariui, sukelias ne vienam gilų atodūsi, priversdamas užmiršti klausimą, kuriai gi me no pakraipai dailininkas priklauso? Ag, sunku įsivaizduoti, kaip širdis taip ilgis tėvynės vaizdų!

Anksti užgesęs Kaminskas

Ir anksti užgesęs Juozas Kaminskas švelniai kalba mums Lietuvos ilgesiu, Lietuvos, kuri mums yra kaip pasaka, karališka Čiurlionio pasaka, kur du valdovai laiko savo rankose didžiąją ir saulėtą brangenybę — lietuvių gimtą trobelę... Ir nežinau, ar tie karaliai nori ją apsaugoti nuo nedorų prašalčių, ar ją — pasidailinti...

M. Markulis mažomis, bet prasmingomis pastelėmis (Miškas), Paukštinė-Dobkevičiūtė (Laiveliai, Sandūnai po lietaus), VI. Vaicaitis (su puikia Upe), VI. Vijeikis (Žygis, Senovės karys) — visi, išvidinio jausmo vedini, perteikia žiūrovui tai, ko gamtoje nebepastebi atbukuojantis nuo darbo fabrike šiaip gero žmogaus akis ir kurio širdy jau neberanda vietos Vijeikio Saigūnas.

Dailininkas — poetas

Dailininkas yra dažnai poetas. Jis kartais, net pats to neįsąsądamas, išgauna tai, ko ne geriausias spalvotas filmas neįsąsądžia. M. K. Čiurlionio genijus prieš pusę amžiaus įžvelgė vaizdus, kurie daugeliui dar ir šiandien yra pertoli nuo realybės vien dėl to, kad jis (žiūrovas) tos realybės neapčiuopia, nors ji yra čia pat — Pasaulio Saugango, kur vyrauja miliardai skruzdėlių ir kur taip maža kūrėjų poeto.

Poetas, manding, yra ir Jonas Mulokas, perteikias tūkstmetės lietuvių tautos architektūros linijas moderniškame skambesį. Jo šventovių projektai (kaikurie jau realizuoti), Kankinių mauzolejus ir, ypač, Kryžiaus keliai Kenėbunk Porteste tuoja šį architektą kaip pionierių: ryškintą ir drąsų savo idėjas vykdančią.

Z. Kolbos vitražai

Kuklus, kaip ir dera organizatoriui, Zenonas Kolba parodė tik du vitražų projektus. Tačiau nepaslapstis, kad jo didžiuliu vitražų fotografijomis gėrėjosi visas Rio de Janeiro Lietuvių Religinio Meno parodoje, Eucharistinio kongreso metu ir jie greit puošs Brazilijos Lietuvių muzėjus sienas, nes autorius jas organizuojamam muzėjui padovanavo taip pat kaip prof. A. Varnas — paukojės įspūdingą "Mindaugo vainikavimo" spalvotą fotografiją.

Kompoziciniai įvairumai

Nelengva man kalbėti apie A. Skupą (Coper), A. J. Mosgers bei B. Muriną, kurio puikių kūrinių teko matyti Morrisono viešbuty Lietuvių Meno parodoj Jau nimo kongreso metu. Šie rimti dailininkai pernėlig taupiai čia reprezentuojasi, nors nesunku matyti, kad vienintelis Povilo Puzino kūriny "Ištrėmė" nė kiek neužleidžia savo kompozicine galia ir technika jo ankščiau sukurtiems, anot Vailžanto, "deimaniukams", k. a. "XXX amžiaus Madona" ar "Zvejų uostas"; tačiau G. Trečiokaitės "Spalvų eksperimentas" ir kiti gali sukelti kaimam kritiškų pastabų, nors dailininkė turi neabejotiną įpatybę — drąsą, kas verčia mus ne tik pripažinti jos pastangų vertingumą, bet ir neginti jai tarti savo kūrybinį žodį. Tuo tarpu E. Walaitis jau vien savo "Upeliu" ir "Kainų galybe" yra didus, ypač žmoniškas, matūsiamis ir suprantantiems kalnų dvasią.

Ceslovas Janušas, visada švelnus realistas, skaidrus ir tikslus W. Witkus bei N. Palubinskas savo labai vyriško teptuko smūgio, "Maino uolose", ironiška J. Lukošienės su "Sėkniadienio iškyla" dar kartą patvir-

Mykolas Vaitkus

SMILGA

Smilga, amžina siūbuone
pievų žydinčiame klony,
vai, kokia esi silpnutė
sėsių trumpakasių grūtė!

Kai bitutė medauninkė
tau, nutūpus, gero linki,
nulinkesti, jos nepakėlus, —
ir nutrūksta žnekos mielos.

Neigi kvepiančio zefiro
nesugersi dvilksnio tyro
ir lig žemės vėl nulinkesti,
kur gyvieji syvai tvinksi.

Net prigludus tai baltgalvei,
auksaširdai, sniegaspalvei,
palaiykty neįstengti...
O šitai žiema jau žengia...

Vai, smilgele, mano sese,
kelki galvą tvirtą, drąsę!
Griebk kovos ir džiaugsmo gniūžę,
nors ir tektų gal palūžti!

DŽIAUGSMO VETRA

Sopulingoj žemės jūroj
laivo stiebas linksi laibas...
Debesų kur niūksio mūrai,
skaistai plieskė džiaugsmo žaibas —

Ir pragydo himnų vėjas,
džiugų vėselų sukėlęs;
ir nušviito sutvaskelęs
mano nielos pasaulėlis.

Noris džiaugtis ir švystėti,
noris juoktis ir dainuoti —
ir užmiršti vargo kietį,
ir iškilti laisvą plotį...

Ko džiaugiuosi? — Kas tai žino?
Gal tai Dievas žiūpsio sielai?
Gal širdis dangun vadina?
Gal vien būti taip jau miela?

tina mintį, kad nieko nėra kūrėjų neįdomaus, kad kiekvienoj gamtos apraiškoj galima rasti meniško bruožo ir juos individualiai atvaizduoti.

Ekspreisyvų pradalgė

Atskirai čia minėtinas Jonas Tričys. Jo "Pirmoji pradalgė", ne tik ekspresyvi, bet ir įtikinanti savo dinamiškumu. Puikiai išnaudojo medį Vytautas Raulinaitis graudžioj "Atsisveikinimo" statuloj, taip pat gražiai pajungė molį E. Marčiulionėnė savo "Vazoj". Tai, be abejonės, viskas... Tačiau ne. Ir vėl žvilgsnis nukrypsta prie "Regėjimo", prie žemaitės, kurios veide įkūnyta visa, kas lietuviškos moters širdy kaupėsi nuo sunkių baudžiančių dienų, pasibalgusių vos prieš šimtą metų ir vos prieš keliolika metų iš naujo prasidėjusių... Ir tos mintys man užmuša betkurį kritikos norą, bežiūrint į mūsų dailininkų kūrybą. Peikti lengva, o dirbti ir tikėti sunku. Ir todėl miela, kad Čiurlionis vėl grįžo pas mus kaip įkvėpėjas su savo vaivorykščių mistiniais pasauliais, kurių lietuvių siela taip ilgėjosi tėvynėj. Kažin, kaip ilgai taip bus svetur? Pirmoji Čiurlionio vardo galerijoj paroda duoda vilties, kad užmegstas ryšys ne tik neblės, bet tolydžio stiprės ligi "Regėjimas" virs tikrove.

100 m. nuo Antano Kikūčio mirties. Jis mirė Nemenčinėje 1857.VI. 6. Kunigas. Studijavo Vilniaus Kunigų seminarijoje, o vėliau studijas tęsė Vilniaus universitete, kur klausė teologijos, filosofijos, pedagogikos, sociologijos paskaitų. Baigė teol. magistro laipsnį. 1843 m. Vilniaus Dv. akademijoje gavo teol. daktaro laipsnį. Po to ėjo įvairiose vietose vikaro pareigas ir buvo tikybos mokytoju Svaločiaus gimnazijoje. 1839 m. buvo paskirtas Vilniaus Dv. akademijos prof. adjunktu. 1842-1851 m. buvo Vilniaus Kunigų seminarijos rektorius. Po šių pareigų iki mirties klebonavo Nemenčinėje.

A. Kikutis išvertė į lenkų k. A. Strazdo "Pulkim ant kelių". 1848 m. išleido lenkiškai išverstą "Hymnų Ojow švętych", kur be lenkiškų giesmių vertimo buvo pridėta 16 giesmių lietuviški vertimai ir atskiras straipsnis apie lietuvių kūrėjų. Būdamas Washingtono per Amerikos Baisų kalbėjo į Lietuvą apie Kalifornijos lietuvių ir apie gamtinis lietuviškus filmus. Kelionės pasisekė kaip surasti. Prie minėtų lietuviškų filmų gamybos dirba trys žmonės: Algirdas Gustaitis įsiekio medžiagos ir paruošia tekstą, Povilas Jasiukonis yra filmuotojas, garso ir karpymo redaktorius bei visos medžiagos paruošėjas ekranui, o dipl. inž. Viktoras Petrasauskas yra finansuotojas. Pirmasis filmas bus "Lietuva — Europos nugalėtoja". Čia bus istorinis-dokumentinis nuo senųjų laikų iki Lietuvos nepriklausomybės pradžios. Antras filmas — Vasario 16 Lietuvos gimnazija. Trečias — kultūrinis filmas iš JAV lietuvių gyvenimo. Visų trijų filmų demonstravimas užims apie pusantros valandos. Juos numatoma užbaigti šių metų pabaigoje, jeigu nebus didesnių strukdyimų.

A. Varnas

Ruduo

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Lietuvių knygos tarptautinėje mugėje. Estų, latvių ir lietuvių knygų bendras trilypis skyrius buvo suorganizuotas š. m. spalio 5-10 d. tarptautinėje knygų mugėje Frankfurte prie Maino (Vokietijoje). Joje dalyvavo 25 kraštų arti 1,300 firmų (Vokietijos beveik 600). Pabaltijo tautų leidėjų knygų šitokioje didžiulėje parodoje buvo išstatytos pirmą kartą. Vardai visų lietuvių leidėjų, kurių knygų buvo išstatytos mugėje, lygiateisiškai su kitų kraštų firmomis buvo išspausdinti bendrame kataloge. Mugės rengėjų biuro spaudai paruoštuose pranešimuose taip pat buvo minimi Pabaltijo tautų leidėjai, o jų knygų skyrius prie įėjimo į mugės didžiąją halę buvo specialiai atžymėtas.

Frankfurte ir Muencheno radijai padarė pasikalbėjimus su skyriaus prižiūrėtoja ir tuos pasikalbėjimus perdavė savo klausytojams. Amerikos Balsas Europoje davė du reportažus apie Pabaltiečių ir specialiai apie lietuvių skyrių. Vokiečių laikraščiai išsidėjo fotografijas estų, latvių ir lietuvių merginų tautiniais drabužiais prie knygų lentynų. Vokiečių televizija taip pat neatšliko. Duodama vaizdų iš Knygų mugės, kuri neturpiai sustojė prie Pabaltiečių skyriaus su jų valstybiniais ženklais. Lietuvių Vytis televizijoje buvo aiškiai matyti. Taip pat buvo matomas ir scheminis žemėlapis su tautinėmis vėliavomis, kurios žymėjo miestus, iš kur leidėjai atsiuntė knygas į Frankfurto mugę. Ir, žinoma, visą skyrių matė tūkstančiai parodos lankytojų; nevenias teiravosi jam reikalingų žinių iš vietos ar antros literatūros srities.

Apskritai imant, Pabaltiečių knygų skyrius buvo vienas gražiausių, patraukiančių lankytojų dėmesį (meniška skyriaus pusė rūpinosi latvių Erna Kovalėvskio. Tik gaila, kad kairurie lietuvių knygų leidėjai arba vėlinai, arba visai savo knygų neatsiuntė. Kairurie lietuvių leidėjai, pakartotinai raginami net per Liet. Rašytojų dr. j.ą, neatšilikė ir nieko neatsakė rengėjams. Dėl to buvo sunku skyrių organizuoti. Lietuvių knygų skyriaus suorganizavimu rūpinosi J. Grinius ir V. Banaitis. Darbą buvo galima atlikti su Free Europe Citizens' Service pagalba.

• Algirdas Gustaitis, beje, skaudamas medžiagos ruošiamam trimis filmams apie Lietuvą ir lietuvius, aplankė Chicago, New Yorką ir Washingtoną. Kelionė atliko lėktuvais, traukiniais, autobusais. Iš viso kelyje užtruko porą savaitių. Būdamas Washingtono per Amerikos Baisų kalbėjo į Lietuvą apie Kalifornijos lietuvių ir apie gamtinis lietuviškus filmus. Kelionės pasisekė kaip surasti. Prie minėtų lietuviškų filmų gamybos dirba trys žmonės: Algirdas Gustaitis įsiekio medžiagos ir paruošia tekstą, Povilas Jasiukonis yra filmuotojas, garso ir karpymo redaktorius bei visos medžiagos paruošėjas ekranui, o dipl. inž. Viktoras Petrasauskas yra finansuotojas. Pirmasis filmas bus "Lietuva — Europos nugalėtoja". Čia bus istorinis-dokumentinis nuo senųjų laikų iki Lietuvos nepriklausomybės pradžios. Antras filmas — Vasario 16 Lietuvos gimnazija. Trečias — kultūrinis filmas iš JAV lietuvių gyvenimo. Visų trijų filmų demonstravimas užims apie pusantros valandos. Juos numatoma užbaigti šių metų pabaigoje, jeigu nebus didesnių strukdyimų.

• Dail. Br. Murino paroda bus atidaryta lapkr. 16 d. Čiurlionio galerijoje.

• Vydūno "Ne sau žmonės" scenoje. Spalio 13 d. Clevelande po dramos premijos įteikimo akto vietinis "Valdilos" teatras suvaidino Vydūno trilogijos "Prabočių šešėlių" vieną dalį — "Ne sau žmonės".

Vaidinimas patvirtino seną nuomonę, kad šitas Vydūno veiklas scenai netinka. Kilni ir skaityti didžiai pagaujanti etiška socialinio turinio filosofija, tik retomis salomis paliustruota dramatinėmis scenomis, paraližuoja ir aktorius pastangą, ir režisoriaus kūrybinę mintį. Veiklas nesileidžia interpretuoti joms nei grynai realistiškai, nei simboliškai.

Režisiorius P. Maželis ir jo aktorai išnaudojo kone visas veikalė teikiamas dramines galimybes. Dažni nuslydimai iš simbolinės plotmės į realines kryžkeles buvo veikalo tematinės ir filosofinės idėjos ir linijos išprovokuoti. Tik, man regis, buvo galima simboliškiau interpretuoti ligonę Mirkuvienę (mirstančią "ne sau žmonių" simboli) ir praplešti Visuomio judėjimo erdvę.

Nijolė Balčiūnaitė-Alliutė ir Egidijus Žilionis-Mykolas buvo mieli ir žavūs savo jaunom emocijom ir įtikinami žemiškojo kelio bėdomis. Jų judesius buvo jaučiama gera režisioriaus įtaka, keliauti nuo vulgarios iliustracinės išraiškos į estetinę-dekoratyvinę išraišką. Balsinės medžiagos turinimo ir apvaldymo pratybos jiems abiem dar labai praverstų.

Tikrai miela staigmena teko priimti jaunikius Aldoną Balčiūnaitę ir Jūrą Gailiūsyte, vaidinusias senąsias Kūnelienę ir Virbaliene. Savo prigimtim gavo realistines veikalo figūras gerai išplaukiančias ir išnaudotas žodine ir judesine ritmika režisiorius pasisekė pristatyti tikėtino ir spektaklio idėjai labai išganingom simboliškom figūrom.

Senieji scenos vilkai — akt. Ignas Gatautis (Visuomnis), Elena Bridžiuvienė (Mirkuvienė) ir Zigmas Peckus (Orsteišteinis) — buvo spektaklio augstas to lygio ir užtauto pasisekimo didieji dailininkai.

Draperinis dekoravimas ir šviesos efektai sceną dažę vėdiniškai mįstinga nuotaika.

Vaidilos teatras vėl parodė savo gajumą, o jo režisiorius savo jauną kūrybingumą ir saikingą naujų kelių įsiekimo dvasią.

(V. Mariūnas)

• 150 m. nuo dail. Prano Smuglevičiaus mirties. Tai buvo ryškiausias 18 amž. antrojo pusėje ir 19 amž. pradžioje dailininkas. Buvo Vilniaus universiteto tapybos katedros vedėjas. 1763 m. P. Smuglevičius išvyko į Romą ir įstojo į dailės akademiją. Po studijų Italijoje su V. Brenna padarė Nerono "Aukso namų" freskų kopijas. Vėliau Varšuvoje jis nutapė vienai bažnyčiai tris altorius ir dekoravo karaliaus rūmus. Vysk. Masalskis jam buvo pavadęs Verkių rūmams nutapyti ketletą paveiklų. Vilniuje svarbiausi jo darbai buvo nutapyti Vilniaus vaizdai, kuriuose jam žinoma patius žymiausias Vilniaus architektūrinis-istorinis paminklas. Be to, dail. P. Smuglevičius Varšuvoje nutapė 200 paveiklų ciklą iš savo krašto istorijos, o taip pat 1794 m. sukilimo įtakoje su kūrė kitų kompozicijų.

1797 m. Pr. Smuglevičius buvo pavesa vadovauti Vilniaus universiteto tapybos katedrai. Čia jis darbovos iki mirties.

• Dail. Povilas Puzinas neseniai laimėjo dvi premijas už savo tapybos kūrinius "Motėris" ir "Užmiršta gatvė". Pirmąją premiją jis gavo iš Art League of Island, o antrąją — iš Allied Artists of America, Inc., New Yorke.

• Fridrikas Kelkis yra miręs prieš 80 m. (1877 m.). Tai buvo Mažosios Lietuvos tikybinis rašytojas ir vienas iš liet. periodinės spaudos pradininkų. Ėjęs mokytojo pareigas. 1831 m. išspausdino (be savo pavardės) vieną religinę knygutę. 1832 m. jo buvo pradėtas leisti Klaipėdoje "Nusidavimai apie Evangelijos Prasiplatinimą tarp Žydų ir Pagonių". Vėliau šis laikraštis ėjo Tilžėje ir Karaliaučiuje. 1877 m. minimą laikraštį pradėjo leisti F. Kuršaitis. Laikraščiu medžiagą Kelkis paruošdavo beveik vienas. 1875 m. Kelkis pradėjo leisti laikraštį "Pa siuntinystės Laiškelis", po Kelkio mirties jį perėmė Mikėlis Kibelka. Be to, Frid. Kelkis bendradarbiavo 1854 m. Kuršaičio redaguotame "Keleivyje".

F. Kelkis taip pat bendrai kovojo už lietuvių teises. Pašalinus lietuvių kalbą iš mokyklų, jis rašė vokiečiams peticijas, kuriose buvo prašoma grąžinti pašalintąją lietuvių kalbą.

• Nuo Mikėlio Kiošio mirties šiemet sueina 30 m. sukaktis (mirė 1927.XI.8 Tilžėje). Mažosios Lietuvos kultūrininkas. Pradžioje dirbęs spaustuvininko darbu, vėliau redagavo "Naują Lietuviską Ceitungą" ir ruošė "Lietuvišką Kalendras". Minėtasis laikraštis vėliau buvo sudarintas ir, be to, pradėtas leisti su "Laukininko" ir "Kaimyno" priedais.

M. Kiošis pasireiškė ir politiniame gyvenime: dalyvavo parlamentių rinkimų sukuriose. Prūsų Lietuvių susivienijimo rėmėjas.

1923-1924 m. Tilžėje redagavo "Laukininką", nuo 1923 m. "Lietuvos Keleivį" Klaipėdoje. Parašė eilę religinio turinio knygutę. 1927 m. dar suredaguavo Mažosios Lietuvos kalendras 1928 metams.

• Dail. Marcielis Katiliūtis sukuria. Šiemet suėjo 20 m. nuo jos mirties. 1935 m. baigė Kauno meno mokyklos grafikos skyrių. Trumpą laiką yra buvusi Vytauto Didžiojo Kultūros muzėjaus meno skyriaus konservatorė. Buvo iliustravusi įvairių mūsų rašytojų veikalus.

M. Katiliūtė užima ryškia vietą liet. grafikos kūrėjų tarpe. Jos grafikos darbų svarbiausia įpatybė — panaudojamųjų techninių priemonių ir išreiškiamos meninės tikrovės harmoniškai išlaikytas tarpusavinis santykis. Jos meninis knygos apvaldalinimas yra subtilus ir įdomiai interpretuoja bei papildo rašytojo vaizduojamą tikrovę. O taip būdavo dėl to, kad dailininkė iliustruojamą tekstą visuomet gerai išstudijuodavo.

• Tomas Židraitis, O. P. spalio 27 d. iš Oxford, Mich., išskrenda į New Yorką, o jau spalio 31 d. "United States" laivu išplaukia mokslo reikalais į Vokietiją, Austriją. Jei laikas leis, aplankys Prancūziją, Italiją ir Portugaliją. Grįžkančių metų pradžioje.

• Dr. Agota Šidlauskaitė, žinoma pedagogė, Ottawoje vadovauja vienam mokyklinio amžiaus vaikų institutui, kuriame pagal paskutiniuosius pedagoginius psichologinius mokslo patyrimus, padedama atsilikusiems mokiniams.

• Kęstutis Račkauskas meno paroda atidaryta Toronto (Kana-doje) universiteto Hart House galerijoje. Jaunasis dailininkas neperseniausiai yra grįžęs iš Pariziaus.

• Kotryna Grigaitytė parašė novelę "Pudruotas žiogas"; užplanavusi yra ir ilgesnį kūrinių.

• Kun. B. Pacevičius energinai repetuoja naują scenos veiklą, kurį apie Kalėdas nori pristatyti Toronto lietuviams.

Knyga turī 220 psl., paveik-
 šr įrišta į kietus viršelius, K
 \$2.50.

Užsakymus su pinigais siųskite

"D R A U G A S"

4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill.

Mariampolės Ryškių Jone gimn. mokinių taut. šokių grupė 1936 m. Kaune

ALKOHOLIZMAS KAIP LIGA

Kaip atpažinti artėjantį pavojų
DR. A. GARČNAS, Cicero, Ill.

JAV-se yra apie 4-5 milijonai alkoholikų, iš jų 1/5 moterys (kaikurie autoriai teigia, kad moterys sudaro pusę); dar apie 20 milijonų realkoholikų, tarp kurių gyvena ne alkoholikai, daugiau ar mažiau kenčią tiesioginiai nuo šios ligos.

Terminas alkoholikas paprastai yra naudojamas perplaciai prasme, nes yra daug žmonių, kurie mėgsta dažniau ar rečiau išgerti, bet tai dar nereiškia, kad jie jau turi pasidaryti alkoholio aukomis, o labai dažnai jie yra sumaišomi su alkoholiku-ligoniu.

Skirtumas yra tame, kad alkoholis veikia skirtingai į įvairius individus — į vienus veikia normaliai, o kitus — nenormaliai. Šį skirtumą yra jau pastebėjęs dar prieš Kristaus gimimą Seneca ir yra aprašęs savo "Epistolae morales". Žodis "pasigėręs" yra naudojamas dviem atvejais: vienas, kada žmogus yra paėmęs tiek alkoholio, kad nustoja save kontroliuoti, o kitas, kada žmogus įpranta būti pasigėręs ir pasidaro šio įpročio vergu.

Charakteringiausias alkoholio bruožas

Šis skirtumas pasireiškia ne tiek nuo išgerto kiekio, kiek — kaip veikia alkoholis kuriame asmenyje. Mėgstas daug išgerti — normalus gėrėjas — taip pat gali turėti daug problemų dėl savo gėrimo, bet normalus gėrėjas gali savo gėrimą kontroliuoti, o alkoholikas nustoja tos kontrolės ir, nors alkoholikas taip pat stengiasi gerti taip, kaip kiti žmonės, bet didžiausiam savo nusivylimui, prieš savo norą, kiekvieną kartą, kai tik pradeda gerti — pasigeria ir vėliau, ligai progresuojant, pasirinkimas gerti ar negerti, kada gerti ir kiek gerti visai pranyksta. Ligos progresyvumas yra pats charakteringiausias alkoholio bruožas.

Labai svarbu kaip galima ankščiau atskirti, ar jis bus normalus gėrėjas, ar alkoholikas, dar ligai neįsisenėjus, nes, ir gydymas — geriau pasakius — išvengimas šios baisios ligos yra lengviausias. O toks žmogus, į kurį alkoholis veikia nenormaliai, gali turėti visiškai normalų gyvenimą, bet turi pasilikti visą gyvenimą visiškai abstinentu. Šio ligos niekuomet neįgauna imuniteto, ir toks žmogus niekuomet negalės gerti taip, kaip kiti, normalūs, gėrėjai.

Kadangi medicinoje iki šiol nėra žinoma jokių laboratorinių tyrimų, pagal kuriuos būtų nustatoma nenormalūs gėrėjai, tad svarbu žinoti pirmieji šios ligos simptomai, nes pirmiausia gali pastebėti pats individas savo nenormalumą, kad alkoholis į jį veikia skirtingai, kaip kitiems — dar tuo laiku, kai joks kitas dar nepastebės, ir galės apsisaugoti nuo šios baisios ligos.

Šios ligos aukomis gali būti visokio išsilaukėjimo, kad ir kaip augstai iškilusieji socialiniame gyvenime, tiek turtingi, tiek vargšai, su išsilavinimu ar be, tikintis ar ne, jaunas ar senas, vyras ar moteris.

Alkoholizmo priežastys

Nors jau du tūkstantčiai metų praėjo, kai Seneca pastebėjo, kad į alkoholį žmonės skirtingai reaguoja, bet iki šiol nėra sužinota, kodėl taip atsitinka: vieni laiko, kad tai silpnavališkumas, kiti, kad kaltos aplin-

kybės — ar tai kokia nelaimė, ar draugai kalti ir t.t.

Moksliniai tyrinėjimai taip pat negali surasti priežasties; vieni laiko, kad tai skirtingos fiziologinės savybės, endokrininių liaukų ar medžiagų apykaitos sutrikimai, kiti — kad tai psichinės savybės, rezultatas ar tik simptomas asmens nenormalumo. Visi tačiau sutinka, kad alkoholizmo priežastį yra daug, kombinacija tiek fizinių, tiek psichinių savybių.

Ši liga gali būti pažinta iš simptomų, kuriuos galima suskirstyti į tris stadijas: pradinę, vidutiniškai pažengusią ir toli pažengusią stadiją.

Pirmieji simptomai

Darymas pažadų apie savo gėrimą. Šis vienas iš svarbiausių alkoholio simptomų pradžioje mažai yra išreikštas, nes dar nėra didelio reikalo pažadėti, bet šio stadijoje alkoholikas daugiau pasizada sau, kad sekantį kartą bus atsargesnis, gers mažiau ar kurį laiką visai negers. Retai gali išlaikyti tokį sau pažadą ir jau tada alkoholikas pradeda rūpintis pats ir stengiasi šį faktą nusišlepti nuo kitų, sumažindamas išgertą kiekį ar nusišlepdamas, kad iš viso gėrė.

Gėrimas prieš einant į kokį subuvimą, nors ir žino, kad ten bus duodami gėrimai. Noras gerti tam tikru laiku, pvz. prieš pietus ar vakare tam tikrą valandą, ar noras gerti prie įvairių progų, ar tai einant į teatrą, ar koncertą, ar sutinkant kokį asmenį, ar savaitgalyje einant į laukus.

Gėrimas nuvargus, ar nurami nimiriu nervu, ar užsimiršimui ko kio nemalonus įvykis, nes jam nieks kitas negelbsti.

Normalus gėrėjas irgi gali gerti panašiai, ir iš vieno simptomo negalima padaryti išvados, bet retai apims visus paminėtus simptomus.

Alkoholikas pirmiausia gėrimo metais paprastai gerai pakelia ir apgeria savo draugus; jam paprastai yra reikalingas didesnis kiekis alkoholio, kaip normaliam gėrėjui, jis rečiau serga pagiriomis.

Bet jau šio stadijoje alkoholikas dažnai nepprisimena, ką kalbėjo ar darė (black-outs), nors kiti to ir nepastebi, nes jis vaikšto ir kalba normaliai. Jau šio stadijoje alkoholikas, nesuprassdamas, kad gėrimas veikia į jį skirtingai, klausia savo draugų rytojaus dieną, ką jis darė, ką kalbėjo, kaip jis namo parėjo.

Kaip ir kiekvieno ligos, taip ir čia gali būti įvairių nukryp-

imų, pvz. kaikurie pradeda gerti iš pats pradžios kaip toli pažengę alkoholikai.

Kita grupė — kurie geria tik tam tikrais periodais, su ilgomis neigimo pertraukomis. Progresuojant ligai šios pertraukos vis trumpėja.

Nežiūrint mažų nukrypimų, ši pradinė stadija tęsiasi apie dešimt metų ir tokie negreita progresija dažnai užmaskuoja laiku šios ligos nustatymą ir gydymą, nes dažnai nei pats alkoholikas, nei jo artimieji nepastebi, kad jo gėrimas yra skirtingas nuo kitų.

Vidutiniškai pažengusi stadija

Šio stadijoje jaučiamas tęsimas simptomų — kurie buvo pradinėje stadijoje, ir dažnai šie simptomai ateina kaip netikėtumai, tiek pačiam alkoholikui, tiek jo artimiesiems; dažniausiai — dėl nepripažinimo alkoholizmo kaip ligos ir nesupratimo šios ligos progresyvumo.

Šio stadijoje pažadai būna dažnesni ir stipresni tiek savo šeimos nariams, tiek darbe — viršininkui, kad niekuomet nebeatsitiks taip kitą kartą, ir ypatingai pažada sau, kad būsiu atsargesnis, kontroliuosiu savo gėrimą. Beviltingai jis nori išlaikyti savo pažadus, ir visada neišlaiko. Čia ir glūdi visa tragedija, kad nei jis pats, nei jo artimieji nesupranta, kas yra alkoholizmas, ir tiek jis, tiek jo artimieji tiki, kad jis gali kontroliuoti savo gėrimą. Ir labai retai pasitaiko, kad alkoholikas pats, be kitų pagalbos, gali nusišlepti gėrę šio stadijoje.

Nusišleptas tiesos apie savo gėrimą darosi kasdieninis reiškinys. Faktas, kad jo gėrimas skirtingas nuo kitų, darosi vis aiškesnis ir darosi reikalingas vis dažniau meluoti, nuslepant šį skirtumą.

Šio stadijoje alkoholikas jau geria nelaukdamas kitų, nešiojasi atsargų su savimi ir mažiau rūpinasi pavalgymu, o daugiau gėrimu. Jis jaučiasi pervargęs, nervingas, nelaimingas ir jau nebegali gerai funkcionuoti be gėrimo.

Dažniau ir dažniau geria vienas, pasigeria eidamas į darbą ar susirinkimą ir apsiėjimas su šeimos nariais, draugais, darbe darosi vis sunkesnis. Dažnai darosi "black-outs", dažniau pasigeria.

KAZYS GESNAUSKAS

6444 SO. TROY ST.

Telef. WAlbrook 5-7670 ir GIBson 8-4938

• Generalis kontraktorius naujų namų statybai, įvairiems remontams ir namų pertvarkymams • Turime didelį patyrimą namų statyboje. • Patys atliekame cemento ir medžio darbus. • Apkalnavimai nemokamai.

Didžiulis Atidarymas!!

(GRAND OPENING)

KETV., PENKT. ir ŠEŠT. — SPALIO 24, 25 ir 26 dd.

NORRUT VYRŲ RŪBŲ KRAUTUVĖS

Naujoje erdvioje vietoje
3404 SOUTH HALSTED STREET

Nemokamai dovanos prisiminimui!

NEMOKAMAI Dalyvavimas dovanų laimėjime:

1-a dovana 1 "Suburban" švarkas
2-ra dovana 1 pora vilnonių kelnų
3-čia dovana 4 "Arrow" firmos marškiniai
4-ta dovana 1 tuzinas "Jockey" T marškinų

VISI KVICIAMI ATSLILANKYTI

yra gėrėjai, kurie keletą kartų yra svarbi jų gyvenimo dalis ir per savaitę, o ypač savaitgaliais, jiems be išgėrimo visokie psichiniai panašūs simptomai, kaip mėgsta daugiau išgerti. Gėrimas būviai, susitikimai būtų neįdomūs. Šie savo gėrimo būdą gali turėti panašius simptomus, kaip (Nukelta į 7 psl.)

Jei baldų reik, pas Rudaitį tiesiai eik

Didžiulis pasirinkimas baldų, pečių, televizijos aparatų, šaldytuvų, kilimų skalbimo mašinų ir daug kitų prekių. Kainos žemiausios Chicagoje. Lengvos išmokėjimo sąlygos, net iki 3 metų.

Svečių kambario baldai, Nylon, vilnos ar kitų medžiagų, geriausių Amerikos fabričių kaip Pulman, Karpen, Howard 2 dalių tik	\$149.00
Sofos miegojimui gražiausių spalvų tik	39.00
Kilimai 9x12 vilnoniai, nylon nuo	39.00
3 dalių miegamieji, riešuto ąžuolo	149.00
Šaldytuvai Frigidaire, Admiral 8 cub. pėdų	159.00
Virimui porcelano pečiai nuo	89.00
Skalbimui mašinos 9 svarų talpos	99.00
Rašomieji stalai ąžuolo ar riešuto	29.00
Knygų spintos su stiklo stumdomom durim	29.00
Geso pečiai Siegler, Moores Quaker "uo	89.00

VISOS PREKĖS GARANTUOTOS KOKYBĖS

MAJOR FURNITURE, Inc.

3207 So. Halsted St.

Tel. CALumet 5-3207

Vedėjas E. RUDAITIS

Krautuvė atidaryta: Pirmad. ir ketvirtad 9 — 9:30
Kitom dienom 9 — 6; Sekmdieniais 12 — 5

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praeitimi, nuo pat jos įsikūrimo 1924 met., jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiklį saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinūrnt kurioje Suvienuytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave.

Tel. GROvehill 6-7575

Chicago, Illinois

Sąryšyje su Taupymo ir Skolinimo savaite, CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION skelbia tą savaitę "Open House". Visą savaitę nuo pirmadienio spalio 21 d., 12 val. iki spalio 26 d. 1 val. p.p. bendrovės puošniamame pirmame aukšte bus vašinami kava, riestainiais ir kitokiais skanumynais. Vaikai atėję su tėvais gaus saldinių, "cracker jack" ir "piggy banks" dovanų. Visi kviečiami užėiti išgerti kavutės ir apžiūrėti vieną iš gražiausių taupymo ir skolinimo bendrovių Illinoise valstybėje.

Atdara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

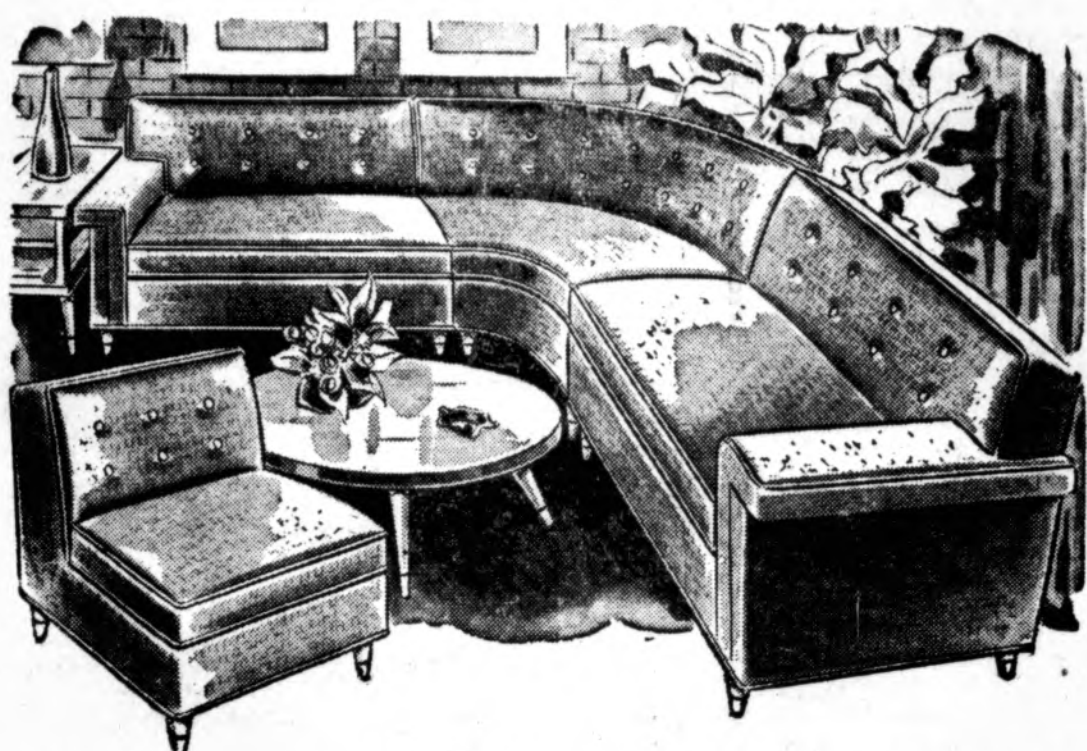
Lietuvių Prekybos Namai

Prekės be brokų, sugadinimų, klientų sąskaitos neparduodamos Finansų Co.
Išmokėjimui iki 36 mėnesių.

RUDEINIS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS, SUTAUPYSITE

Some 30% off
Some 40% off

VISOS PREKĖS JAU 58 METŲ MODELĮ IR STILIŲ

Naujausi 3-ju ir 4-ju dalių svečių kambario baldai, Nylon medžiagos, moderniško stiliaus parduodami virš \$300.00 pas mus šiuo metu tik \$180 — \$250
9x12 kilimai garsiausių Amerikos Fabrikų kaip Bigelow, A. Smith, Magee, su aukso juostais siūlės, 58 metų stiliaus tikrai \$69 iki \$129.00
2-ju dalių sofai ir kėdės nakčiai padaroma 3-ju asmenų miegamajai su gražiu viršum tik \$99.00
Knygom spintos ažuolo, riešuto ar mahogany su šilfuoto stiklo stumdomom durim tik \$39.00

Moderniški 5 dalių Valgomiojo kambario baldai su nedegamu Formica viršumi pas mus tik \$99.00 iki \$129.00
7 dalių valgomio kambario ažuolo ar šviesaus riešuto viršaus su nedegamu Formica viršumi tikrai \$129 — \$149.00
8 dalių valgomio kambario baldai, modernaus 58 m. stiliaus su nedegamu viršumi tik \$200-\$250
10 dalių Danisko stiliaus, riešuto medžio, ar šviesaus mahogany parduodami po \$600.00, pas mus sutaupysite \$210.00 parduomi už \$390.00
Virtuvės chromo baldų didžiausias ir įvairiausių stilių pasirinkimas sutaupysite nuo 30% — 40% 5 dalių chromo setus Formica viršumi pirkite pas mus už tik \$39.00

MIEGAMŲJŲ KAMBARIŲ BALDAI

Virš 200 miegamųjų Jūsų pasirinkimui Amerikos ir Europos Fabrikų. 3-ju dalių miegamieji riešuto ar ažuolo spalvos parduodama nuo \$149 — \$200.00
Miegamieji augščiau, rūsies Brazilijos raudonmedžio ar šviesaus mahogany, įpatung stilių New York parduodami po \$1,200.00, turi seifus dėl brangenybių ar pinigų pas mus \$795.00

SALDYTUVAI, PEČIAI, TV, RADIO

Saldytuvai 58 metų modelio dėl 4-5 asmenų šeimos geriausių fabrikų, General Motor, General Electric, Hotpoint ir kiti \$159.00
Virtinui Gaso Porcelano pečiai pas mus tikrai \$89.00
GASO SILDYMUJŲ PEČIAI, Moores, Siegler, Queger nuo \$99.00 — \$149.00
Televizijos aparatai: RCA, General Electric, Zenith ir kiti firmų didžiulis pasirinkimas nuo \$99.00 — \$200.00
Rakomieji stalai mokslieviams pas mus tik \$29.00 — \$49.00
Linoleum 9x12 įvairiausių spalvų ir dydžių, geriausių fabrikų tik \$6.50

Viską Jūs pirkite pas mus pigiau — geresnės kokybės, naujausių stilių, Jaunavedžiams viskas 1 metams išmokėjimui be palūkanų su mažais įmokėjimais.

Kas Turi Gerą Skonį — viską perką pas Lieponį

FURNITURE CENTER, Inc.

3224-26 South Halsted Street Telefonas - Victory 2-4226

Atidaryta pirmadieniais, ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 12 iki 5.

Mūzos šypsnyš losangeliečiams

JUOZAS BERTULIS, Los Angeles

Catholic Women's Club patalpose X.13 įvyko reto lygio meninis rečitalis solistės Helen Bar-tush-Swaggart.

Reikia pripažinti, kad šis koncertas buvo Los Angeles lietuvių pasididžiavimas.

Atvykus į koncertą, pirmiausia kas krito į akis — publikos nuotaika, kuri rodė, jog prisirengta nepaprastos pagarbos tautinio meno šventei. (Mrs. H. Swaggart yra Los Angeličių plačiai žinoma ir mylima, todėl į jos koncertavimus visi mieliai lankosi). Publika iš arti ir iš toli, jv. tautybių, gausiai rinkosi, gražiai pasipuošė, nežūrint, kad tą dieną (kas Los Angeles je tuo metu yra labai retas įvykis) stipriai lijo.

Antras pažymėtinas dalykas — punktualumas. Buvo skelbta, kad koncertas bus pradėtas 3:30 val. p.p., lygiai tuo laiku ir prasidėjo. Keletas asmenų pavėlavę, turėjo stovėti už durų ir laukti pertraukėlės.

Rečitalio repertuaras buvo visapusiškai ir stropiai apgalvotas. Jis susidėjo iš: klasikinės muzikos (Hendelio, Secchi, Boito, Rimsky-Korsakov), romantinės (Rachmaninov, Musorgskij, Caikovskij, Dvoržako, Hageman, Homer), naujosios muzikos (Debussy), lietuvių laisvoji kūryba (Kačanauskas, Tallat-Kelpša, Čerienė, Jakubėnas) ir lietuvių liaudies dainos (Gailevičius, Br. Budriūnas, Sarpalius).

Programai išsėkus, kadangi publika karštais katučiais solistę nenorėjo nuleisti nuo scenos, solistė dar padainavo: "Kampe-lis mielas ir brangus" (liaudies motyvais) — Ramanausko, "Ha-banera" iš operos "Carmen" — Bizeto ir "Ave Maria" — Schuberto.

Repertuaro atlikimas

Koncerto besiklausant ir solistę bestebinti, labai krito į akis solistės akademiniams, kruopštūs ir, matomai, ilgai pasiruošimas. Dainavimą visur puošė solistės interpretavimas. Vienok, visi, net menkiausi, judesiai buvo natūralūs, neperdideli, bet reikšmingi. Visame buvo jaučiama, kad solistė yra su prityrusia rutina. Į meną žiūri ne paviršutiniškai, bet su meile, atsidavimu, pergyvenimu, įsigiliniu. Kaip gražiai ji darė diminuendi.

nus niuansavimus visų kompozitorių veikaluose!

Galima drąsiai tvirtinti, kad nei solistei, nei pianistei šiame rečitalyje atliktų dalykų kompozitoriai jokių priekaištų neišdrįstų padaryti.

Auditorijos taip ir buvo su-prasta: solistė dainuojant, visi buvo pasinėrę vien meno sferoje.

Solistės dainavime visur buvo pastebėtas savo jėgos tvirtas žinojimas. Net ir augštuose balso registruose ne balsas solistė, bet solistė balsą valdė.

Dėl tarenos

Solistė dainavo jv. kalbomis: angliškai, lietuviškai, prancūziškai ir rusiškai.

Kalbos fonetikos žinovai tur-būt būtų nemažai nustebę, kad ši Amerikos lietuvių, kuriai gyvenimo apstovos neleidžia dažnai naudoti lietuvių kalbą, gali turėti tokią aiškia lietuvišką dikciją dainoje. Jai taipgi ir tuo atžvilgiu galėtų pavydėti ne vienas Lietuvoje gimęs ir augęs.

Prancūziškai — tarėna be prie-kaištų (taip išsireiškė prancū-zų kalbos žinovai).

Rachmaninovo ir Caikovskio dalykus padainavo grynų rusiškų akcentu! Vos porą vietelių rusų kalbos žinovai tegalėjo pas-tebėti, kad tą ištarė Amerikoje gimusi lietuvių.

Nors solistė dainavo neforsuo-jant, ne su jėga, bet josios atvi-ra tarėna davė tą, kad, sėdint salės paskutiniame suole, galima buvo viską visai aiškiai girdėti.

Tas visa dar įsmačiau patvir-tina, kad solistė repertuarą ruošė ne paskubom, ne lengvabūdiš-kai, kad nemažai yra praleidusi per autokritikos rėtį, kad senos mense ji turi gražią praeitį, prityrusią praktiką ir kad su a-kompaniatorė Ruth Buell yra tampriai susigyvenusios.

Ruth Buell visuose veikaluose buvo solistės tikroji palydovė ir parama. Akompanuodama ji solistės nei varžė, nei slopinė. Priešingai, buvo juntama, kad akompaniamentas solistei duoda pilną nevaržomą laisvę ir netgi žadino kilti laisviau ir mūzos dau-sas. Scenoje tai buvo du kūnai vienoje meno sieloje.

Truputis apie auditoriją

Publikos buvo prisirinkusios apie 200 asmenų, o salėje buvo

Garsus amerikiečių pianistas

taip tylų, kad buvo girdimas kiekvienas tyliausias garsas tiek solistės, tiek ir akompaniatorės. Solistė tarsi užhipnotizavo visą salę.

Po koncerto buvo maloni staig-mena — vaisės visai gausiai at-ėjusiai publikai. Čia savo patari-mais ar darbu prisidėjo organi-zatoriai: muz. Br. Budriūnas, muz. J. Ažuolaitis, Bielskienė (Liet. kons. d-ro J. Bielskio žmo-na), Pažiūrienė, Raibienė, Vai-tiekienė ir Audronienė.

Pačių gaminti tortai ir kito-kie pyragaičiai priminė mūsų ramiųjų laiku gimtinės vaisės.

MOVING

A. BENTULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervedimus šeimoms ir artimųjų atstumų
Tel. Bishop 7-7075

SOPHIE BARCUS RADIJO VALANDA

18 stoties WGES 1290 k. kasdien nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 8:30 iki 9:15 v. ryte, ir kas pirmadienį nuo 7 iki 8 vakaro.
SEKMADIENIŠ RADIJO STOTIES WOFA 1490 k. ir FM 102.3 MC. 8:30 iki 9:30 ryte.
Tel. Hemlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29

Doonų ir įvairias skeningas bultutes kopa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave
Tel. Clafside 4-6376

Pristatome į visas krautus ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visas artimuosius miestus

KRONIKA

• Dail. V. Vizgirdos kūrinii paroda atidaroma šį šeštadienį, spalio 26 d., So. Bostone (484 E. 4th St.); atidarymo metu kalbą pasakys R. Viesulas.

• Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos suvažiavimo metu (X.2-4) Romoje laikytos paskaitos numatomos išleisti atskiru leidiniu. Paskaitos buvo šiomis temomis: prof. dr. A. Liūma, SJ, "Mistinio Kristaus Kūno doktrinos teologiniai pagrindai"; dr. S. Bačkis "Katalikų Bažnyčios doktrina apie tautų apsisprendimo teisę"; prof. Z. Ivinskis "Lietuvos ir Apaštalių Sosto santykiai amžių bėgyje"; dr. St. Matulis, MIC "Lietuvos ir Sv. Sosto santykių raida nuo XIX amž. pradžios iki 1940 m."; dr. Pr. Brazys "Medicinos etika pagal popiežiaus direktyvas". Paskaitoms buvo paskirti koreferantai, buvo gilios diskusijos ir leidinys žada būti idomus.

• Augštn širdis! — tokiu pa vadinimu religinių pasiskaitymų knyga jau baigta spausdinti. Da bar spausdinamas jos aplankas, paruoštas dail. A. Rūkštelės ir knyga greit pasirodys rinkoje. Knygos autorius — Juozas Prunskis, leidėjas — Immaculata, Putname.

• Latvių tremties leidinių bib liografija, apimanti 1955 ir 1956 m., yra išleista JAV-se. Gauna-ma adresu: B. Jegers, 408 Crown Str., New Haven 11, Conn., USA.

VIKTOR KOZLOUS Lietuvišką gamtino stoties ir auto talsynas

Atliekami motoro remontai, lygi-nimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
5759 S. WESTERN AVE. PE 8-9533

Vestuvių nuotraukos ir augšto rūšies fotografijos mūsų specialybė

PRECIN PHOTO STUDIO

(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas Virginia 7-2481

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai.

ANTANAS VILIMAS

3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

JONAS GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO. • 2512 W. 47th Str. • FRontier 6-1998
PATARLĖ SAKO: GERAS PATARIMAS

BRANGESNIS UŽ AUKSĄ

Atėkite pasitarti su SPECIALISTU ir pasiūlyti TIKRŲ HIFI TE-LEVIZIJOS APARATŲ. 1958 m. spalvota TV, telefonai, radijai, HIFI vok. aparatai. Duodam išsimokėtinai. Priimam senus. Taisom.

Atdura kasdien iki 6 val., pirmadienį ir ketv. iki 9 val. Sekm. uždaryta.

Mes mokame Augstą Dividendą

MIDLAND

Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Pradėkit Taupyti Šiandien. Turėsit Rytai!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius

OFISO VALANDOS:

Pirmadien., antradien., penktadien. ir Trečiadien. 9 ryto iki 12 val.
Šeštadien. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Ketvirtadien. 9 val. iki 8 v.

ADDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJIAUSI KRAUSTYMO (RANKIN)
ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SAŽINGAS PATARNAVIMAS

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS,

Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra
Apdraustos iki \$10,000.00 —
ir Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui
Lengvomis Salygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., YArds 7-0145

GRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 S. Halsted St., Chicago 8, Ill

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St., Chicago 8, Ill

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, da-
žymas. Elektrinis suliedinimas. Parduodame automobilių, da-
sinclair gamtino stotis "PAGALBA" — A. Stanovičius, Sav.

2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PROspect 8-9842, Namų tel. WAlbrook 5-5934

VANDENILIO BRANDUOLINĖ ENERGIJA PRAMONEI

DR. R. ZALUBAS, Colledge Park, Md.

Šių didelių triukšmų apie base bolą, satelitą, raketas ir karališkus vizitus metu įvyko labai svarbi konferencija, kuri spaudoje buvo labai mažai tepaminėta. Amerikos ir Britanijos mokslininkai susirinkę Princeton, N. J., spalio 17-18 dienomis pasikeitė žiniomis apie naujausius atskleidimus thermo-branduolinių tyrinėjimų srityje. Jie svarstė tuos klausimus, kurie saugumo sumetimais nėra skelbiami, todėl tiksliai ir nebuvo pranešta naujausių išradimų rezultatai. Pagrindinis konferencijos tikslas buvo suradimas būdų ir surastų priemonių pervedinimas, kaip vandenilio thermo-branduolinių reakcijas kontroliuoti, kad taip pagaminama energija būtų galima panaudoti pramonės reikálams.

Jau prieš kokius pusantį metų Atominės Energijos komisijos "Project Sherwood" direktorius A. S. Bishop pasakė, kad jis yra pilnai įsitikinęs, jog galima įrengti įmonę, gaminančią energiją iš thermo-branduolinių reakcijų. Nuo to laiko atrodė, kad tikrųjų didelę pažangą padarėta ta linkme, nors ir labai mažai žinių buvo į spaudą pralindę.

Vandenilio izotopui virstant į heliją

Thermo-branduolinė reakcija yra vienas iš būdų, kaip vandenilio branduolių junginiais gali būti gaunamas ir kontroliuojamas. Čia vandenilio izotopas, vadinamas deuterium, įkaitinamas iki poros šimtų milijonų laipsnių Fahrenheito; tada prasideda jo virtimas į heliją, kaip tai vyksta žvaigždėse ir saulėje. Kaip skaičiavimai rodo, tada yra palaidami milžiniški energijos kiekiai, didesni, negu bet kuriomis iki šiol žinomomis priemonėmis. Britų instrumentas, vadinamas "Zeta" (Zero Energy Thermonuclear Assembly), kuris yra Harwell, Anglijoje, pakelia temperatūras iki dviejų milijonų laipsnių F, bet jas gali išlaikyti tik labai trumpą laiką. Amerikiečiai savo laboratorijose yra irgi pasiekę tokias pat temperatūras. Dabar pradeda statyba naujo dar galingesnio instrumento

augstų temperatūrų gamybai. Jis vadinasi "Model C Stellarator" ir yra Princetono universiteto tyrimų centre, N. J. Abiejų kraštų mokslininkai rado, kad prie jų pasiektų temperatūrų jiems pavyko pagaminti neutronus, kaip išdavą deuteriaus branduolių jungimosi. Tačiau oficialus jų išleistas konferencijos biuletenis sako, kad branduolių jungimosi paalšvintos energijos sukontroliavimas tebėra ateities klausimas.

Šiems tyrinėjimams svarbu pasiekti augštas ir ilgai trunkančias temperatūras; prie to kaip ti kartėjama, nors problema labai komplikuota, šios krosnys yra labai panašios į pačią saulę ar kitas žvaigždes. Ant žemės šioms tyrinėjimams reikalingas indas prie augstų temperatūrų dujoms laikyti. Saulėje tos dujos laikosi gravitacijos jėgos pagalba rutulio formoje. Gi žemėje iš bet kokios žinomos medžiagos pagamintas indas ne tik ištirpsta, bet ir be matant išgaruoja, jei jį paliečia dujos, siekiančios net šimtus milijonų laipsnių, tuo tarpu viena iš realių galimybių yra laikyti "ore pakibusią" augstos temperatūros medžiagą, kad nepaliesių indo sienų. Tai yra padaroma magnetinio lauko pagalba.

Šitie klausimai buvo diskutuoti ir Genevos vadinaroje "Atomai — taikai" konferencijoje. Vienų buvo pranašauta, kad greitai pavyks suvaldyti vandenilio branduolinių reakcijas, kiti sakė, kad dar užtruks dešimtmečius. Buvo net įrodinėjama, kad iš viso bus perbrangi šios energijos gamyba. Vos dveji metai praėjo ir jau pirmieji tos energijos kontroliavimo ženklai rodo, o gal ir galutinis problemos sprendimas čia pat.

Vandenį naudosim ugniai kurenti...

Dabar atsiranda nepaprastai dideli energijos šaltiniai, nes jūrų vandens yra daug, o iš 6,000 dalių jūros vandens viena dalis yra sunkaus vandens su deuterium. Ateina laikas, kai vandenį vartosime nebe gesinti ugniai, bet jai "kurenti".

Dr. Hans Erich Hohlman

Trumpiausių bangų ir radaro srities tyrinėtojas, neseniai kalbėjęs San Francisco mieste, pažymėdamas, kad JAV savo mokslininkams turėtų skirti daugiau laiko tyrimams.

Nauja energija padarys galimas keliones į mėnulį ir apskritai į erdves. Mėnulio aplink žemę paleidimo problemą labai komplikuoja raketų ir jų kuro didelis svoris. Tačiau čia turime paprastą problemą: tik satelito iškėlimo ir į orbitą paleidimo greičio išvystymą; po to paleisto mėnulio greitis, žemės trauka ir jos forma ir esamas, nors ir labai mažas, atmosferos kiekis nulemia visą jo sukimosi automatiškai. Paleisto erdvės laivo kelionei kontroliuoti reikia turėti priedinį raketinį variklį, nes tik tokia priedinė jėga gali jį pasukti reikiama linkme ir leisti nutūpti be sudūžimo ar sudūgimo. Tuo svarbiau turėti tinkamą s variklius, jeigu norima, kad tas laivas grįžtų atgal. Šiai problemai spręsti daug reikšmės turės lengvo ir galingo kuro su-

radimas, kokių yra deuterius. Dar daugiau, žinome, kad tarpžvaigždinė erdvė nėra apsolučiai tuščia, bet ten yra nors ir labai mažai vandenilio, bet dar mažiau kitų medžiagų. Per tokių dujų susikondensavusius ūkus pralėkdamos žvaigždės atsijaunina paįmdamos su savimi naujo vandenilio kuro. "Erdvės laivas" keliaudamas galėtų erdveje susigaudyti vandenilį ir tuo būdu padidinti savo kuro atsargas ir tada, vartodamas sa vo variklį, galėtų keisti kryptį.

Milžiniškas meteoritas

Mokslininkai ištyrė arktikos srityje, šiauriniame Quebeco atsiradusį kraterį, kuris yra 11, 500 pėdų platumo ir 1,300 pėdų gilumo. Jo viduje rastas milžiniškas metalinis meteoritas gal kokios mylios platumo. Jį tyrė karališkojo Ontarijaus muzėjaus ir Nacionalinės Geografijos draugijos mokslininkai. Sprendžiama, kad tas meteoritas patina iš kitados sproguosio planetos. Žemę pasiekiančių meteoritų yra iš akmens, metalo ir net stiklo. Augščiau minėtas didysis meteoritas nuodugnau pradėtas tyrinėti 1951 m.

STATYBAI

IR NAMŲ

PATAISYMI

PRISTATOM

Visokių Rūšių

MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO

STASY LITWINAS, Pres.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai.
Kasdien atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Seštadienis iki 3 val. vakaro.

Watch Crystals REPLACED

A written guarantee on watch repairs

CORRECT TIME MARTIN

1555 W. 63rd St., at Ashland 2nd floor

ANNOUNCING THE OPENING of ALBERT'S BAKERY

ALBERT, REZAC, PROP.

Beautifully Decorated Cakes Baked to order for all Occasions. Cookies, pies, cakes rolls of all kinds baked daily.

1540 W. 18th St.
Tel. CH 3-2564

NUO UZSISENĖJUSIŲ BEI SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti nes jų užsienėjusios žaizdos niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų uždeikite LEGULO Ointment. Jos gydymo ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite ją tapgi nuo skaudžių nudegimų. Ji tapgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina persėjimą ligos vadinamos ATHELETE'S FOOT. Nuodugniau išvalius odą ir perplyšimą tarpinių Yra tinkama vartoti nuo žaizdų suskaidusios odos dedirvinę odos išbėrimų ir t. t. taipgi tinkama vartoti vaikams, kada pa sirodą skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gyduolė nuo iš viršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama — po 75 centų, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite valstiniškos Chicagoje ir apylinkėse: Milwaukee, Wis., Gary, Ind. ir Detroit Michigan, arba rašykite ir atsiųskite Money Order.

LEGULO, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

ANTANAS TVERAS
DIPLO. LAIKRODININKAS

Gerųjų firmų laikrodžiai, brangybės, religiniai dalykai (devotionalai), prekės dovanoms.

2646 W. 69th St. RE. 7-1941

SOUTH CHICAGO'S NEWEST WALK-IN YARD

TURI VISKO KAS TIK REIKALINGA STATYBAI TAIP PAT DAŽŲ IR GELEŽIES GAMINIŲ

Asmeniškai — Individualus — Patarnavimas

NEMOKAMAS PRISTATYMAS

DIXON LUMBER & SUPPLY COMPANY

9645 TORRENCE AVENUE RE 1-2301
Chicago, Illinois, Dept. MF

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SOUTH DAMEN AVENUE

ALL PHONES — WALBROOK 5-8202

OCTOBER-SPALIO 24, 25, 26 d. d.

ASBACH URALT	Fifth	\$4.89
BISQUIT THREE STAR COGNAC	Fifth	\$4.69
IMPORTED 12 Yr. Old Brandy	Fifth	\$3.89
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U.S.P.	Fifth	\$4.89
CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet	Fifth	\$1.29
KRON-BRANNVIN OR ANDERSON, IMPORTED AQUAVIT	Fifth	\$3.98
IMPORTED FRENCH SAUTERNE Case of 12 bottles	Fifth	\$1.29 \$14.45
COFFEE LIQUEUR	Fifth	\$3.79
CREME DE BANANA LIQUEUR	Fifth	\$3.59
STEINHAGEN (URQUELL)	Fifth	\$4.59

SKOLINK IR TAUPYK Standard Federal Savings

— pačioj saugiausioj ir stipriausioj Amerikos įstaigoj.

Daugumas Chicagos lietuvių savo pinigus taupo STANDARD FEDERAL įstaigoje, nes ilgų metų patyrimas juos įtikino, jog tai yra pati stipriausioji ir saugiausioji įstaiga.

Žemiausiais procentais skoliname pinigų namams pirkti, statyti ir taisyti.

kai perki namą, visuomet kreipkis į STANDARD FEDERAL — sutaupysi pinigų ir išvengsi bereikalingų rūpesčių.

STANDARD FEDERAL visiems teisingai patarnauja, o karo ir depresijos laikais taupytojams visados mokėdavo pagal pareikalavimą.

STANDARD FEDERAL turtas viršija 57 milijonus dolerių

Atsargos Fondai STANDARD FEDERAL įstaigos siekia 5 milijonus ir ketvirtį. Be to, visos taupytojų sąskaitos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Pinigai, įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH, President
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatsidaro.

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: VIRginia 7-1141

YERKES HARDWARE

Telef. GReenville 6-8314

Elektr. Reikmenys — DAZAI: DUTCH BOY, MARTIN SENOUR ir kt.

KOTON dažai, kuriuos galima naudoti ir lietingame ore — lyjant.

6822 So. Western Ave., Chicago 36, Ill.

Pas mus galite apmokėti elektros ir gazo sąskaitas.

MULTIPLE SCLEROSIS?

Multiple sclerosis pasireiškia netvarkinga raumenų veikimu. Pasveikimas priklauso nuo atgaivinimo nervinių centrų — tik tada normalūs kūno procesai gali vėl harmoningai veikti. Chiropraktikai stengiasi tai pasiekti — yra jau turėjusi sėkmės savo gydymo būdais padėti daugeliui sergančių multiple sclerosis, duodama jiems sviesesnės ateities viltį gyvenime.

Tyrinėjimai Spears Hospital pagerino šios žalingos ligos Chiropraktinį gydymą. Matykite jūsų vietinį chiropraktą ir rašykite dėl nemokamos literatūros apie M.S. bei kitas problemas ligas.

SPEARS CHIROPRACTIC HOSPITAL

Dept. L-106, Denver 20 Colorado

BŪKITE VISA ŠEIMA DRAUGE

...šeimos grupinė nuotrauka jums patiks tiek pat, kiek jūs patinkate vienas kitam.

BŪKITE VISADA DRAUGE

Atvykite ar patelefonuokite dar šiandien laiko paskyrimo reikalu.

VICTOR STUDIO

VYTAUTAS GRIGAS Fotografas

Vestuvines nuotraukas darome namie, bažnyčioje, vestuvės ir studijoje.

2517 West 69th Street Chicago 29, Ill.

Telef. REpublic 7-0040

PAS BUDRIKA

4 kambarių 120 gabalų pilnas įrengimas vertės \$695.00 už **\$495.00**

Šis visas 4 kambarių setas — outfit susideda iš: 2 dalių Parlor seto: sofa ir fotelis; 5 dalių miegamo kambario seto: 1 komoda su veidrodžiu, 1 vyriška komoda, 1 pilnos miegos lova, 1 springinis matracas ir 1 Box spring; 1 gazoninis pečius; 5 dalių Chromium virtuvės setas; 2 staliukai prie sofos; 2 stalinės lempos; 1 karpetas 9x12; 1 linoleum 9x12; 1 sieninis paveikslas; 100 dalių indų, peilių, šaukštų ir šaukčių setas.

Viso 120 gabalų tiktai už

\$495

Galite pirkti pas Budriką lengvomis išsimokėjimo sąlygomis 2 metams.

Kitas 3 kambarių pilnas įrengimas tiktai už **\$295**

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

3241 South Halsted Street

Uždara Sekmadieniais, Atidara pirmadieniais ir ketvirtadieniais vakarais iki 9:30.

Budriko radijo valanda KETVIRTADIENIAIS nuo 6 iki 7 val. iš WHFC, 1450 kal. radijo stoties.

P. BABICKO KŪRYBINIAI DARBAI

Vaizdų knyga apie Lietuvą, poezijos rinktinė

Iš Lotynų į Šiaurės Ameriką atvyko rašytojas Petras Babickas. Atvyko, anaipol, nepasivažinėti, nepaatsostogauti. Atvyko įtemptai dirbti to paties kilnaus darbo, kuriam jo pasiūlytas pertraukų nenumato.

Šiuo metu jau spausdinama P. Babicko paruošta "Picturesque Lithuania". Tai knyga — anglų, ispanų ir lietuvių kalbomis. Šis puošnus leidinys turi pasirodyti dar prieš šv. Kalėdas, kad mūsų tautiečiai galėtų ją paskleisti, ypač svetimtaučiu tarpe, artėjančios didžios mūsų šventės — Vasario 16 šv. vakarėse, kada sueina lygiai 40 m. nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo.

Knygoj bus įtaipinta per 140 gražiausių Lietuvos vaizdų, išspausdintų ofsetu. Ji bus kiek mažesnio formato už žurnalą "Lithuanian Days" ir greičiau panaši į albumą. Šioji puiki ir mūsų propagandai taip reikalinga knyga yra leidžiama garbės leidėjų pinigais. Asmuo, įmokėjęs nemažiau \$10, įtraukiamas į g. l. sąrašą, kuris bus išspausdintas su padėka knygoj. Nė lengva autoriui buvo suorganizuoti įėjus tai knygai. Kaip teko patirti, dar trūksta poros šimtų dolerių, nors knyga jau atiduota spausdinti.

Šiuo metu P. Babickas apsiųs gyvenęs pas broį, adresu: 4135, So. Campbell Ave., Chicago 32, Ill. USA. Čia išbus iki ateinančių metų kovo mėn.

Būdamas Amerikoje P. Babickas neleidžia bereikalingai slinkti taip brangiam laikui. Iki šiol jis jau yra skaitęs 25 paskai-

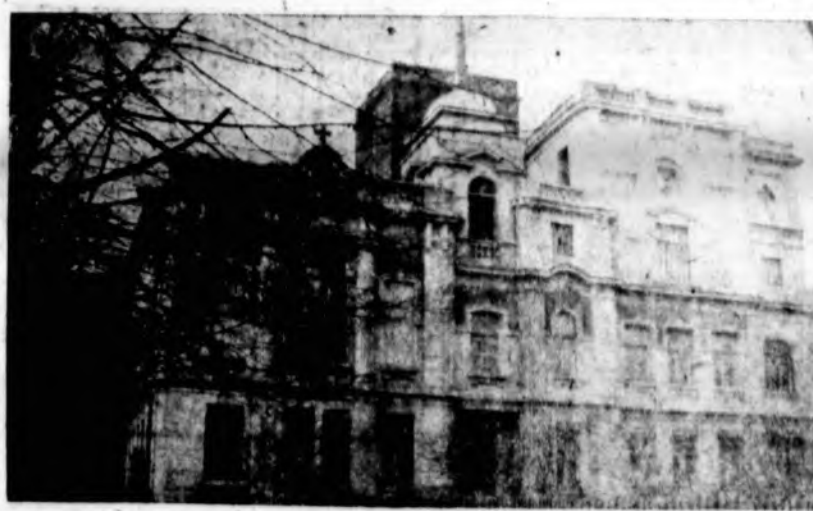
tas, daugiausia jaunimui. Su pasikaitomis jis apkeliojo didelę plotą to milžiniško krašto, kaip: Omaha, Nebr., Philadelphia, Pa., Cleveland ir kit. Taip pat turi ir dar visą eilę kvietimų — "užsakymų" net keliems sekmadieniams. Be to, kas savaitę jis kalba per lietuvišką radijo programą.

Be šitų darbų, poetas dar yra paruošęs ir sutvarkęs eilėraščių rinkinį, pavadintą "Drambloio kijos", kurį "Tėviškėlė" jau atspausdino. Tai poeto kūrybos rinktinė, kurioje sudėti parinktieji eilėraščiai iš trijų, čia niekur negaunamų, knygų: "Žmogaus remontas", "Geltona ir juoda" ir "Svetimųjų padangė". Anos dvi knygos buvo atspausdintos nepr. Lietuvoje, o pastaroji — Argentinoje. Naujoji P. Babicko poezijos rinktinė yra atiduota knygyriškiui susiūti ir greitai laiku pasieks skaitytojus.

Spalio mėn. 13 d. P. Babickas iš naujosios knygos deklamuavo eilėraščius Kestučio korp. suvažiavime Coronado, Ind. Iš dalyvavusių suvažiavime apie 100 asmenų, apie 80% buvo jaunimas, kurie poetą labai šiltai sutiko, smarkiai plojo ir itin džiaugėsi jo kūryba.

Nuolatinė, jeigu taip galima pavadinti, P. Babicko gyvenamoji vieta — yra Rio de Janeiro. Jis tenai dirba Lietuvos pasiuntinybėje.

Linkėtina Garbiam mūsų Kūrėjui ir toliau nepailsti — dirbti su tokia pačia energija ir atsidavimu mūsų vargstančios Lietuvosėlės labui. Pr. Alšenas

Tėvų mokyklų mokyklos rūmai Charbino, Madžūrijoj

▼ Naujų tapytojų diplominiai darbai. Baigdami Dailės institutą okupuotoje Lietuvoje jaunieji dailininkai sukūrė tokius savo diplominius darbus — tapytojai: G. Barlikis — "Kolūkiečių turguje", A. Žukaitė — "Sodininko portretas"; skulptūroje: J. Vasilevičius — "Kolūkiečių laukuose", I. Meškytė — "Klumpininkas", V. Užpalis — "Mergaitė su kanklėmis", I. Geržburgas — "Jaunos balerinos portretas"; grafikoje: L. Pučkoriūtė — iliustracijos J. Baltušio "Paroduotoms vasaroms", E. Žiauberys — iliustracijos P. Cvirkos romanui "Meisteris ir šūnus", J. Klimanskis — ksilografijų ciklas apie senojo ir naujojo Vilniaus architektūrą. V. Paršinas sukūrė ofortų (azoto rūgštimi išdegtina graviūra varyje) seriją "Prie Nemuno"; A. Skirytė autolito grafijos (pačios autorės lito grafijos akmenyje darytais piešiniais) ciklą, vaizduojantis K. Zemaitės gyvenimą. S. Vaselinkaitė sukūrė dekoratyvinių audinių ansamblį. Keramikoje: G. Jacenaitė — fontanelis instituto kiemui, V. Kojalavičiūtė — indų servizas vaikų namams, J. Adomonis — gėrimo fontanelis instituto koridoriui. B. Radzka sukūrė architekturo L. Stuoos — Gucevičiaus portretinį vitražą; A. Meduty-

tė — freskos triptiką "Žvejai", J. Skubala — mozaiką "Girdant".

▼ K. Jakubėno poezijos rinktinė "Ožja melsvas šilas" šiemet išleista Lietuvoje. Poetas, kaip žinome, yra anksti tragiškai miręs.

▼ A. Markevičiaus apsakymų rinkinį "Križas Saulėtekis" — pieno vėžjas" išleista Lietuvoje, vaizduojamas "tarybų Lietuvos kaimas".

GERA ŽINIA ŽMONĖS
KURIE SIUNČIA PINIGUS
ARBA SIUNČINIUS
Į LIETUVĄ

Dabar mes jau išmokėsime
10 RUBLIŲ (NE 4)
Siunčiant pinigus per
mūsų banką į

LIETUVĄ

Pristatymas garantuotas
ir gausite kvitą su jūsų
giminiu parašu. Daug kas
anksčiau siųsdavė siuntinius
dabar siunčia pinigų.
Dėl pilnesnių informacijų
rašykite arba skambinkite

Foreign Department
AMALGAMATED BANK

111 S. Dearborn Street
Chicago 90, Ill.
Telephone, FRanklin 2-4100
Member Federal Deposit
Insurance Corporation

Sparsus Construction
GENERAL CONTRACTORS
Nauji įrenginiai — "Alterations" —
Pertaisymai — Pataisymai.
Residenciniai — "Com'l" — Pramoniniai — Įstaigų pastatų Chicagoje
ir visuose jos priemiesčiuose.
Nė vienas darbas nėra perdidelis ar permažas.
Telefonuokite AV 3-7541 — dieną,
AV 3-1880 vak.
EXT. DG — dėl nemokamų įkainavimų.

Nudėvėti ir nebestiprūs baldai
Naujai apkalami ir sutaisomi
PRIEINAMOS KAINOS
NEMOKAMI APSKAIČIAVIMAI
WALTER'S UPHOLSTERY
CHELSEA HOTEL-LOBBY
Longbeach 1-3000

Krautuvėje "MARGINAI", adresu: 2511 W. 69th St., Chicago 29, Illinois, galima gauti gražiausius laudies meno išdirbinius, knygas, žurnalai, taip pat galanteriją. Telefonas — PRespect 8-4585.

Chicago's švariausias ir moderniausias Piknik Daržas —
BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND
PICNIC GROVE
83rd St. and Willow Springs, Rd.
Willow Springs, Illinois

DIRBTINIAI DANTYS

PATAISOMI AR PAGRINDINAI
PERTVARKOMI
PRIEINAMOS KAINOS
DARBAS GARANTUOJAMAS

KEDZIE DENTAL LABORATORY

4309 N. Kedzie Ave. KEystone 9-0875
Atidarymas kasdien 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Pirmadien. iki 8 val. vak.

VYRAI MOTERYS

Suspažinimui siūloma
RIBOTAM LAIKUI \$2.00
Cyclo — Massage — Physical Therapy —
Foot Technique padeda kraujui
cirkuliacijai.

ANTHONY GUCCIARDI, Masseur
7857 S. Halsted St., Room 206
Chicago, Ill.
Atidarymas pirmadien. ir ketv. iki 7 v. v.
Skambinti Stewart 3-3944, Ext. D. G. susitarimui.

ATVYKITE IR ĮSITIKINKITE

MOSŲ KAINOS MAŽESNĖS
NEGU KITUR!

Pasirinkite medžiagas tiesiai iš
ritinio ir jums nukirps kiek
yra reikalinga vienai eilutei ar
kelioms.

Pasirinkimas didžiausias

DIDŽIAUSIA MEDŽIAGŲ KRAUTUVĖ ŠIOJE

APYLINEJE

● SILKAS ● VILNONĖS VIETOS IR ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS, ● VELVET, ● MEDVILNĖ, LININĖ IR LANGAMS UŽUOLAIŲ VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGA.

Darbo valandos: Kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 6 val. vak.; Pirmadienį iki 7 val. vak.; Šeštadienį nuo 8:30 val. ryto iki 5 v.v.

HENRY S. Fraerman

Tel. WEBster

215 WEST JACKSON AT WELLS

9-4187

▼ V. Rimkevičiaus pirmas kūrinys — romanas "Studentai" išleistas Lietuvoje.

▼ Muzikologas Juozas Gaudrimas, pastaraisiais metais įtemptai tyrinėjęs lietuvių muzikinės kultūros palikimą, ruošia spaudai stambų darbą: Lietuvių muzikos istorijos apybraižą. Jau yra atidavęs spausdinti to veikalą pirmąją knygą. Tame tome nušviečiama lietuvių muzikinė raida nuo seniausių laikų, feodalizmo laikotarpiu iki 1917. Čia bus išspausdintos atskiros studijos apie Naująją, Sasnauską, Čiurlionį, Miką Petrauską. Bus paliečiami ir Stasio Šimkaus, Juozo Gruodžio, Talt-Kelpšos, Kačanauskos, Galkausko, Karnavičiaus kūriniai, parašyti iki 1917 m. Dabar jau renkama medžiaga antrajam tomui. Vilniaus radijas teigia, kad šis Gaudrimo darbas esąs pirmas šios rūšies lietuvių muzikos istorijoje.

▼ Jaunujų Lietuvos rašytojų almanachas, jau IX knyga, Lietuvoje išėjo iš spaudos, pavadinta "Jaunieji".

Pagelbėkite Dabar Savo

Giminėms,
Draugams ir Pažįstamiems

Atvykit į PALATINE BARGAIN BASEMENT, ir jūs būsite nustebinti, kokią didelį pasirinkimą čia rasite įvairiausių medžiagų lietuvių. Dabar, kai jau negalima siųsti dėvėtus rūbus, jums dar mažiau kainuos pasiūstų medžiagų lietuvių, kurias Europoje yra tikrai labai vertingos.

Medžiagų lietuvių yra tinkamų eilutėms, suknelėms, paltams, sijonams ir kitokiam apsigėrimui.

Atnešę šį skelbimą iš "Draugo" ir pirkę ką nors pas mus gausite keturis jūdus medžiagos suklelei.

PALATINE BARGAIN BASEMENT

1263 North Paulina Street
Chicago 22, Ill.

Telef. HUmoldt 6-3353

ISPARDAVIMAS

VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ VILNONIŲ MEDŽIAGŲ,
VYRŲ IR MOTERŲ EILUTĖMS IR PALTAMS
SIUNTIMUI Į EUROPA.

VILNONĖ VYR. KOSTUMUI
worsted (Sharskin) medžiaga
regul. vertė \$8.50
specialiai už jūdį
tik \$4.50

VYRISKAM KOSTUMUI
3 1/2 yardo
MEDŽIAGA
Specialiai tik \$8.50

VYRISKIEMS PALTAMS tikros
vilnos medžiaga,
kaina \$9.50, dabar
už jūdį tik \$5.50

MOTERIMS VILNONĖ PAL-
TAMS MEDŽIAGA už žymiai
pagigintą kainą

SPAUSDINTO SILKO CREPE
vertė \$2.50 už jūdį ir aukščiau
specialiai už jūdį
tik \$1.00

MUSŲ KLIENTAMS NEMOKAMAI AIKSTELĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI. KRAUTUVĖ PATOGI - Vėdinama ir erdvi

HELFAND'S TEXTILE COMPANY

1210 So. Union Ave. Telefonai: MOnroe 6-1210
VERTINGOS NEMOKAMOS DOVANOS SEEley 3-8806
Krautuvė yra atidaryta kasdien, įskaitant ir sekmadienius, nuo 9:30 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais uždaryta

SUMAZINSITE SAU DARBA IR PAGERINSITE SAVO NAMUS

Jaučiamis, Juozo Spalio aluminijus "Storm Windows" langus. Juos turint nereikės rūpintis kiekvieną pavasarį ir rudenį langų išimimui ir sieteliu sudėjimui. J. Spalio aluminijus "Storm Windows" laikys tiek ligai, kiek jūsų namas atvės. Paaukite mus dar šiandien ir mes padarysime jums tuos nuostabių langus. Pas mus taip pat galite įsigyti visų rūšių apdraudas (Insurance)

JUOZAS SPALIS

3259 So. Halsted St. Tel. Victory 2-6472
Galite skambinti kasdien arba atvykti į mūsų įstatig nuo 9 val. iki 6 val. vak. Pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9-9 val. Sekmadieniais uždaryta.

▼ Gyvulininkystės leidiniai Lietuvoje. Praeitais metais Lietuvoje išleista J. Burkaus ir V. Zubovo "Kailinių žvėrelių ir triušiu auginimas", 147 psl.; J. Čepinskio "Paršelių auginimas", 36 psl.; V. Elisono "Gyvulininkystės fermų paruošimas žiemai ir darbai fermose", 24 psl.; V. Gerasavičiaus "Galvijų prieauglio auginimas", 34 psl.; J. Kazlauskio "Arklų helmintozės ir kova su jomis", 72 psl.; J. Nainio "Kiaušiniai, jų laikymas ir ekspertyzė", 52 psl.; V. Sukio "Ody paruošimas ir jų pirminis apdirbimas", 36 psl.

▼ Miškininkystės srityje praeitais metais Lietuvoje išleista: J. Jurkevičiaus "Savaiminis ir dirbtinis ažuolo atželdymas"; K. Mirono "Darbo patyrimas rekonstruojant mažo skalsumo ir menkaverčius jaunuolynus", 40 psl.

▼ A. Baltakio eilėraščiai, melės tema, pavadinti "Velnio tiltas", šiemet išleisti Lietuvoje.

SIUVAMOS MASINOS

Naujos ir vartotos, išsimokėtina. Atvyksime į jūsų namus ir patikrinsime jūsų siuvamą mašiną nemokamai.
SINGER SEWING MACHINE CO.
8415 S. Halsted Frontier 6-3905

Sišukite dovanas anksti Kalėdoms bei žiemai! Tik patefonu kute, ar parašykite kuomet norėsit siųsti siuntinius.

SIUNTINIAI LIETUVĄ ir RUSIJĄ

Visi muitai iš anksto apmokami
Pristatymas garantuotas.

Siunčiame NAUJUS RŪBUS, Medžiagas,
Vaistus, Maistą ir t. t.

Patikimas — Greitas — Tiesioginis pristatymas

TUKSTANČIAI PATENKINTŲ KLIENTŲ
VISOSE J. A. VALSTYBĖSE.

Reikalaukite mūsų naujo katalogo

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 S. State Street, suite 1200

Chicago 4, Illinois

Tel.: WAbash 2-9354

Mes turime tiesioginę sutartį su Intourist Maskvoje nuo 1947 metų.

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė kitas neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 800

Telefonas CEntral 6-5206

VAISTAI LIETUVON!

IR Į KITUS EUROPOS KRAŠTUS ĮSIUNČIAM
SKUBIAI IR RŪPESTINGAI

UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS

RIMIFONAS LARGACTILIS
STREPTOMICINAS SERPASILIS
PENICILINAS VITAMINAS B12
SEROMICINAS CYCLOSERINAS

TAIP IR VISI KITOKI VAISTAI

BARRY'S APTEKA

1370 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.
Telefonai BRunswick 8-8419 ir 8-9494

Vaistų pristatymą Lietuvon Garantuojame laike 7-10 dienų

JUCUS SISTERS RESTAURANT

(Naujai) dabar atidarytas

Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.

29 metai toje pat vietoje.

1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

AUDYKLA JUOSTA

KAZYS PRISMANTAS, sav.

1805 West 46th Street

Chicago 9, Ill. Telef. LAfayette 3-3085

Gamina: juostas, takelius, juosteles, pagalvėles, tautinius drabužius, įvairias užuolaidas ir kt. dalykus. Parduoda: gintaro ir medžio gaminius ir Alice Stephens ansamblio plokštelių albumus.

Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi.

K. MEDEIŠIS, Chicago, Ill.

— Taigi, kadangi mes gyvename iš šuns dalies, tai ir vis suomet per Visų Šventę prisi-mename šuni, permaldavusį Dievo rūstybę, — baigė senelė.

2) Ar jauti norā gerti tik
tikru dienas laiku?

— Taigi, kadangi mes gyvename iš šuns dalies, tai ir vis suomet per Visų Šventę prisi-mename šuni, permaldavusį Die-vo rūstybę, — baigė senelė.

ĮSIRINKITE DABAR — BUS PASTATYTA KAPINIŲ DIENOJE!
JOKIO ĮMOKĖJIMO. SUMOKĖSITE KAPINIŲ DIENOJE.

● Kovos metai dėl savosios spaudos — tokiu pavadinimu kolektyvinis veikalas jau spausdintas. Knyga turės daugiausia kaip 350 puslapių. Baigiamas ruošti joje suminėtu pavarzdžių ir leidinių raidinis sąrašas, kurių susidarys keli šimtai. Leidžia Lietuvių Bendruomenės Čichagos apygarda, tarpininkaujant Lietuviškos Knygos klubui. Knyga atskleis daug naujų, ypač koks didelis buvo Amerikos lietuvių įnašas toje kovoje dėl lietuviškos knygos laisvės.

1424 S. 50th Ave. OLympic 2-5245 ir TOWnhall 3-9688

Moterys GYVENIMAS

Redaguoja ST. SEMENIENE, 3321 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. Cliffside 4-5665; VI 7-0618

Nauja valgių gaminimo knyga

F. MANELIENE, Chicago, Ill.

Valgių gaminimas

Paruošė namų ūkio agronomės: E. Drasutienė, O. Radaitienė, E. Starkienė ir A. Šližienė. Išleido Valstybinė Politinė ir Mokslinė Literatūros leidykla Vilniuje — 1956 m. 548 psl. (Fotokopiniu būdu knyga išleista J. Karvelio Chicagoje 1957 m.).

Praeitų metų pabaigoje Lietuvoje buvo išspausdintas palyginti stambus leidinys apie valgių gaminimą, parašytas augščiau sumintų namų ūkio srities specialistų. Didesnioji knygos autorių dalis nėra debutantės — jos savo srityje žinomos iš senesnių laikų.

Pirmą stambesnę ir originalią lietuvišką leidinį apie valgių gaminimą, prijungiant prie to namų ruošos darbus, išleido Žemės ūkio rūmai 1937 m. ("Namų ūkio vadovėlis šeiminkėms", redaguotas agr. E. Reklaitienės, 368 psl.).

Ruošiamos augščiau pažymėta "Valgių gaminimo" knyga, autorės daug kur naudojosi Z. Č. Rūmų 1937 m. leidiniu, tačiau jį žymiai praplėtė, naujai įvedė dietinį skyrį ir, apskritai, prisidėjo savo originaliu įnašu.

"Valgių gaminimo" knygoje pirmą eilę nagrinėjami kasdieniniai valgių gamybos klausimai, nors atitinkamose vietose paliejami klausimai, susiję su išskilmingomis progomis, vaisėmis ir svečiais.

1000 receptų

Daugiausia vietos knygoje skirta valgių receptūrai (iš viso 1000 receptų). Pirmi 62 puslapiai duoda koncentruotą apžvalgą apie maisto sudėtį, jo koringumą, maisto davinio su darymą bei paskirstymą, valgių patiekimą ir jų gaminimo būdą. Prieš prieinant prie atskirų patiekalų receptūros, duodama bendrų pastabų apie atskirų grupės patiekalus. Knygoje randami šie pagrindiniai skyriai:

- 1) Maistas — sveikatos ir energijos šaltinis,
- 2) Užkandžiai,
- 3) Sriubos,
- 4) Antriųjų patiekalai,
- 5) Saldieji patiekalai,
- 6) Padažai,
- 7) Kepimas,
- 8) Dietinis maistas.

Riebalų sumažinimas

Palyginti gausi yra sriubų, daržovių, miltinių valgių bei kruopų ir žuvų receptūra. Lyginant su "Namų ūkio Vadovėlio šeiminkėms" 1937 m. receptūra, krinta į akį mėsos ir riebalų dozės sumažinimas eilėje receptų (pvz. jautienos maltiniai, kugelis, kopūstiniai ir kiti mėsos patiekalai). Riebalų dozės mažinimas iki tam tikro laipsnio tenka laikyti sveikintinu dalyku, kadangi praeityje lietuviška receptūra kaipur buvo jau per riebi. Dėl mėsos padėties yra skirtinga negu dėl riebalų — geros kokybės, liesos mėsos reikia šių laikų dietoje turi tendencijos didėti.

Apskritai, "Valgių gaminimo" knyga parašyta sklandžiai, gera lietuvių kalba, kur tik galima vartojama lietuviška valgių terminologija.

Lietuvė šeiminkė, šiuo metu gyvenanti laisvajame pasaulyje, kaikiuriose "Valgių gaminimo" knygos vietose gali pasigesti o įmanumo, prie kurio ji jau spėjo įprasti ryšium su moderniais virtuvės įrengimais (pvz., automatiniai, kartais net elektroniniai, virtuvės pečiai, paprasti ir žemos temperatūros

šaldytuvai, įvairūs elektriniai virtuvės reikmenys ir t.t.).

Dalykai, kurie galėtų gadinti laisvosios lietuvių apetitą (partijos, penkmečio, tarybinės sveikatos apsaugos pagarinimas vieton to, kad juos, kaip pagrindinius kaltininkus, gerokai išpėrus už didelių mitybos neda-teklus) laimingu būdu sudėti pirmuose keliuose knygos pus-lapiuose, todėl chigaginės laidos leidėjas J. Karvelis galėjo juos nesunkiai arba visai išleisti (psl. 5-6), arba iškarpyti (psl. 7-8). Tačiau vieton išleistosios pratar-mės būtų tike idėti atvirą žo-dį ir paaiškinti visa reikalą. Da-bar gi knygos skaitytojams, ku-rie iš kitų šaltinių nežinos foto-kopinės laidos atsiradimo isto-rijos, kaikiurie dalykai galės bū-ti ne visai suprantami (pvz., die-tinio maisto skvrius grindimas vien tiktais TSRS Medicinos Mok-slų Gydymojo Maitinimo insti-tuto dietomis, rusų autorių vy-ravimas literatūros saraše ir ne-buvimas, išskiriant vieną Vaka-rų Pasaulio autorių, psl. 28 už-silike "tarybinio žmogaus porei-kiai", kepimo skyriuje minima "čudo" krosnelė ir kt.).

Rekomenduotina knyga šeiminkėms

Nežiūrint kaikiurių čia sumi-nėtų dalykų, kurių pateikimas į "Valgių gaminimo" knygą ir jų užsilikimas esamomis sąlygomis buvo išvengiamas, pati knyga yra rekomenduotina visoms lie-tuvėms šeiminkėms, šiuo me-tu gyvenančioms ir už Lietuvos ribų. Čia jos ras visą eilę nau-dingų nurodymų ir būdingų lietu-viškų valgių receptų. Knyga yra viena iš geresniųjų, kokias tu-rime šioje srityje savo kalba.

Knygos redaktorė M. Karpavičiūtė, dailininkės: L. Skerstonaite, S. Subačiuvienė ir V. Šal-kauskienė. Tiražas 30.000 egz.

Fotokopinė laida J. Karvelio, J. A. Valstybės, pardavinėja-ma po 7.50 dol.

Buvusi policininkė

Jane Baden, 36 metų, buvusi policininkė, įstojo į Šv. Juozapo seserų vienuolyną Brentwoode. J. Baden įsijungė į policininkų eiles prieš devynetą metų ir 1951 m. buvo perkelta į Jaunuolių Pagalbos biurą.

UNIFORMOS NE MAISAI

Ltn. Jeanne Wolcott apžiūri savo 73 WAC Yokohamoje, Japonijoje, po to, kai ji žodžiu jas iškritikavo dėl jų apsirėdymo — uniformos neįspildymo — ir patardama, ką dėvėti po uniforma. Komandierius — vyras — ir trys reporteriai irgi inspektavo kar-tu su ja. Visi jie paliko patenkinti naująja uniformuotų moterų išvaizda.

NEMIGA PSICHOLOGINIŲ POŽVILGIU

EL. VASYLIŪNIENĖ, Lawrence, Mass.

Labiausiai paplitęs vaistas šiandien Amerikoje yra table-tės miegui. Idomu, kad jos jau nebeveikia nemiga kenčiančių as-menų. Organizmas atbunka nuo migdančių chemikalų, ir žmogus kamuoja nemigo naktimis. Ne-nuostabu, kad nemigo šaknų reikia įsėkoti ne tik medikui: jos pasidaro įdomios ir psicho-logui. Kyla klausimas, koks ry-šys yra nemiga kenčiančio žmo-gaus su jo psichologine, vidine būseną? Kaip pats kenčias as-muo nemigą priima ir ją emo-ciskai išgyvena? Kas sudaro ne-migos psichologinį pagrindą, ku-ris lydi nemigą, kaip psicholo-ginį reiškinį? Nemigos arba in-somnijos klausimais domėjosi ir šioje srityje daugiausia yra pasi-tarnavęs Chicago universiteto profesorius dr. N. Kleitman. Jo tvirtinimu, niekas nėra miręs ne-miga. Šitoji liga nėra mūsų gy-vybei pavojinga. Šis tvirtinimas gali daugelį nemiga kenčiančių asmenų pradžiuginti: nebijo-kime, nuo nemigos dar niekas ne-mirė, ir aš nemirsiu.

Pasaulio garsenybės ir miegas
Kas yra miegas, mokslininkai

nežino. Ar tai poilsio stovis, ku-rino gamta pakelia organizmo atsparumą, ar tai įprotis tūks-tandais metų įgytas. Viena aiš-ku — miego kiekis, reikalingas žmogui, yra labai individualus dalykas. Medicinos knygos pa-taria kiekvienam miegoti iki 8 valandų. Bet yra išimčių. Pvz. žymusis Toscanini daugiau ne-miegodavo, kaip 5 valandas į pa-rą, ir to kiekio miego jam užte-ko jo ilgam ir darbingam gyve-nimui. Tuo tarpu Calvin Coolid-ge kasdien išmiegodavo 11 va-landų. Yra žmonių, kurie visą savo gyvenimą kenčia nemiga ir iš to nieko sau nedarą. Pvz. žy-musis amerikiečių advokatas Sam Untermyer, kuris gyveno 81 me-tus, visą savo gyvenimą nemie-gojo. Jo nemiga buvo chroninė. Bet ji jam neklidė išieiti teisės mokslus ir tapti vienu žymiausių teisininku, kuris 1931 metais už vieną bylą gavo didžiausią at-lyginimą, kuris kuriam advoka-tui pasaulyje buvo sumokėta — milijoną dolerių.

Susirūpinimas nemiga

Pati liga nėra pavojinga žmo-gaus organizmui. Yra kitas da-lykas, kuris žmones vargina, ir varo baimę ir kančias. Tai su-sirūpinimas nemiga. Žmonės per daug baiminasi ir rūpinasi nemiga, gulėdami atviroms aki-mis ir besivartaliodami lovoje, jie graužiausi klausimu, kas bus, kad aš jau pusę nakties nemie-gu? Tas rūpinimasis, graužimas-is yra daug pavojingesnis, kaip pati nemiga. Žmonės dažnai per-deda savo nemigo valandas. Ti-pingas pavyzdys yra Herberto Spencerio, 19 šimtmečio filo-sofo, asmenyje. Jo pažįstamiems įgrįso jo skundai. Kai kartą žy-miam profesoriui teko miegoti vienam kambaryje su savo drau-gu — pasirodė, kad draugas ne-galėjo užmigti, nes Herbertas Spenceris visą naktį knarkė ir savo bendrakambarį žadino.

Nemigoje gyveną asmens tu-rėtų įsisąmoninti, kad nemiga nėra pavojinga. Anksčiau minė-tas Sam Untermyer, dar stu-dentu būdamas, nemigo naktis paskyrė darbui. Jo obalsis buvo — gamta tesirūpina mano kū-ro miegu, aš turiu kitų rūpes-čių. Šitie "kiti" rūpesčiai ati-traukia dėmesį nuo susirūpini-mų nemiga ir dažnai padeda dau-giau pacientui, kaip vaistai.

Kas pagelbsti ramiai užmigti

Didelė pagalba ramiai užmig-ti yra žmogaus vidinis stovis.

Marija Aukštaitė

Su mažiausiomis kanklėmis

Aš netinku pasauliui, tinku tik Tau, mano Tėve, kuris mane sutvėrė, žaisdamas su žemės dulkių sauja.

Aš noriu dirbti, bet Tu uždarei man jėgas ir protą, kad pasi-likčiau tik Tau, Tavo vieno švenčiausios meilės kontempliacijoj.

Tu mane žarstai Savo rubinų saujoj, Tu mane numeti į dul-kes ir vėl pasiimi, Tu manęs dar niekur nepriskiri, Viešpatie, Ta-vo planai mano protui misterija.

Apgyvendinau mane kūno lūšnėlėje skurdžioj, bet sielą pasi-šaukei į Savo Karalystės damų būrį; atleisk, Viešpatie, kad vis-ką menkai suprantu, kad esu visų Tavo tarnų tarnaitė, su ma-žiausiomis kanklėmis.

Isibėgėję mano melodijos nesuvaldomos, trūksta stygos, be Tavo rankų prilietimo.

Žemės poetai šaukūs, bet Tu mano Poetas Mieliausias ir Har-moningiausias.

Be Tavęs neskamba mano proto simfonijos, be Tavęs visi rimai ir ritmai užlūžę.

Tu taip nori, mano Viešpatie, kad aš niekur netikčiau, kad pajusčiau dulkę esanti, kad Tavo Karalystės damų būry nusižo-minčiau, kad būčiau vien Tavo, mistine mylima, su mažiausiomis kanklėmis.

Kas vakare ramiai užmerkia a-

kis, turėdamas savo sieloje ra-mybe, o sąžinėje pasitenkinimą — užmiega ramiai. Malda, nuo-širdi padėka Dievui už dienos eigą ir pasitikėjimas Juo nak-ties ramybėje, sukelia savotišką pasitikėjimo ir atsidavimo Dievui stovį. Maldos reikšmę žmogaus vidinį stovį atvesti į reikalingas ribas liudija ir šių dienų medikai. Pvz. dr. Thomas Hyslop tvirtina, kad žmonės, ku-rie nuosirdžiai meldžiasi prieš miegą, nuramina savo intelektą ir nervus. Jis tai tvirtina ilgų metų praktika ir stebėjimais pa-siiremdamas.

Dailininkės malda

Žymioji Jeanette MacDonald tomis dienomis, kai būdavo su-sirūpinusi, kai gyvenimo nema-lonumai ją ištikdavo, prieš eida-ma gulti kalbėjo Dovydo 22(23) psalmę: "Viešpats gano mane: nieko man netriksta; žaliuojan-čiose ganyklose mane paguldė. Prie vandens, kur pasiilsėčiau, nuveda mane; atgaivina mano sielą".

Fizinis nuovargis merkia akis

Mums visiems praktika rodo, kad žmonės, kurie sugebėjo su-tvarkyti savo vidinį pasaulį, ne-žinojo nemigos. Ar mūsų kaimo žmonės kada skundėsi nemiga?

HITLERININKŲ MOTERYS

Bonnoje, Vokietijoje, besi-lankanti amerikietė žurnalistė rašo amerikiečių dienraščiuose, kad Hitleriai, Himmleriai, Goeringai, Ribbentropai ir kiti dar šiandieną tebegyvena Vokietijoj, bet dauguma vokiečių vi-sai nekreipia į juos dėmesio.

Reikšminga, kad net būvę aršiaisiai naciai neturi nieko ben-dro su negyvų pačių augščiau-sių nacių vadų giminėmis.

Paula Hitler — Wolf, fuere-rio sesuo (to paties tėvo, bet kitos motinos), gyvena netur-ingai Berchtesgadene, pagar-sėjusioje Hitlerio kalnų slėpi-mos vietoj. Ponia Hitler — Wolf rašo savo atsiminimus, bet kol kas dar nėra niekam jų pardavusi.

Tarnaitė ir pinigai

Emma Goering turi elegan-tišką butą Schwabing, Muen-cheno meno kolonijoj. Ji tu-ri tarnaitę ir pinigų, greičiau-siai iš Goeringo paliktų turtų, nusileptų nuo valdžios.

Frau Joachim von Ribben-trop, nacių užsienio reikalų mi-nisterio našlė, yra turtinga. Pi-nigai, gauti iš jos šeimos šam-pano firmos, pakėlė jos vyrą, tada šampano pardavėją, į Hitlerio augštąją visuomenę Ribbentropo našlė gyvena su savo trimis vaikais Nuppertale, Ruhro krašte. Ji siekia būti rašytoja.

Margarethe Speer išgelbėjo vilą Heidelberg, kurios dalį ji išnuomoja pabėgėliams. Kai M. Speer pasijaučia ekonomiškai stipresnė, ji skrenda į Berlyną aplankyti vyrą, Hitlerio gin-klavimosi ministrį, kuris atli-ko jau pusę baumės (20 metų nuteistas) Spandau kalėjime.

Ginčų sukūlus knyga

Kita lojali nacio žmona yra Sese Hess. Jos vyras, Rudolf, 62 metų nubastas ligi gyvos galvos, pranešama, kad yra ne-tekęs proto. Ilse Hess tik ką nesenai išleido ginčų sukūlu-sią knygą "Mano gyvenimas su Rudolfu Hess", kurią kritikai vadina verkslenančia istorija, siekiančia sukelti vokiečių ai-stras prieš Nurehbergo nuteisi-mus.

Ilse, kuri gyvena pirmame augšte viename sename kaimo name Gehlenberge, Bavarijos

PRINCESES SUKUOSENA

Čia parodoma Britanijos prince-sė Margarita su nauja ir trumpes-ne sukusena. Ji buvo nufotogra-fuota, kai ji dalyvavo mišiose už mirusius Norvegijos karalių Haako-ną šv. Jokūbo koplyčioje Londone. Tai buvo jos pirmas viešas pasi-rodymas po praleistų atostogų Skotijoje. Naujoji sukusena buvo iškritikuota vieno Londono laik-raščio. Jame buvo sakoma, kad šioji naujoji sukusena gali tikti tik moteriai su smulkiais veido bruo-žais, o ne mergaitė, kurios nosis yra stambi.

Allgauc, faktinai konstatuoja, kad ji siekia apsaugoti Span-dau kalinius nuo "užmirštų vy-rų" likimo.

Visai kas kita su Magda Himmler, Gestapo viršininko našle. Jai duona svarbiau, kaip kova už kalinius. Ji gyvena ma-žame Muencheno butuke, pro-testantų bažnyčios išlaikoma. "Mano vienintelis troškimas", ji atsidusta, "gauti pakanka-mai pinigų butui ir anglims".

Baldur von Schiracho žmo-ną, Hitlerio fotografo dukterį, Heinrich Hoffmann, persiskyrė su savo vyru Spandau kali-niu tuoj po karo.

Teisiama dėl turty

Henriette Hoffmann - Schi-rach, kuri gyvena Muenchene, greitai bus teisiama Frankfur-te, kad ji melavo apie savo buv. vyro karo meto turtus. Ji įta-riama prisidėjusi prie dingimo didžiulio lagaminio, kuriame buvo prikimšti meno paveik-slai Rubenso, Renoir ir kiti tur-tai.

Taipgi tąsosi po teismus Lui-se Jodl, našlė pulk. gen. Alfre-do Jodl, Hitlerio wehrmachto viršininko pakarto Nuerem-berge.

Luisse Jodl padavė į teismą vokiečių filmų bendrovę, jog filme apie Hitlerį "Paskutinis aktas" apie jos vyrą yra "isto-riškai neteisingai" nusakoma.

Kita Ilse Hess, Buchenvaldo koncentracijos stovyklos SS komendantos žmona, kankinusi kalinius savo malonumui, da-bar yra pati kalinė Bavarijos valstybiniame moterų kalėjime.

Jaunuolių bendravimas

Štai keletas idomų naujienų jaunuoliams. Clevelande, vienoje katalikiškoje gimnazijoje, 250 mokinių — berniukų ir mer-gaičių — klasė sutiko, kad tas asmuo būtų labai malonus išei-kuris: 1. Pasizymėtų draugišku-mu; 2. kompanijono interesai jam būtų lygūs saviems interesams; 3. sektų moralinį ko-dą (dorovės taisyklės); 4. leis-tų pinigus su atsargumu; ir 5. būtų nuodūsirus bei atvirus.

Tik laikykis tu penkių punk-tų, priėjo išvados minimieji jau nuoliai, ir jaunimas ras kelius ne tik padoriems bei laimin-giems pasimatymams, bet jiems taipgi atsidsary ir platesnieji vieškeliai laimingoms vedy-boms.

Minimų jaunuolių vadas, jė-zuitų kunigas J. A. Sommer, išreiškė didelį džiaugsmą ir su-sidomėjimą tų jaunų žmonių rimtais svarstymais jiems rūpi-mų klausimų.

Praktiški patarimai

Išradingosios šeiminkės su-taupo laiką išgalvodamos nau-jų būdų besitvarkant namų a-pyvokoję.

Štai vienas — pavartokite ati-darytą lietsargį džiovintiui pla-čiųjų sijonų arba apatinukų. Nai-lono arba visados stangrūs apa-tinukai džiovinami tokiu būdu nepames savo formos. Tik atsi-minkite, lietsargis turi būti la-bai švarus, nes kitaip visas dar-bas bus veltui.

Apie kiaušinius: kiek kartų šeiminkėi buvo rūpesčių, kai kiaušinio trynys susimaišydavo su baltymu, tuo tarpu, kai re-ciptui reikia visišką jų atskyri-mo? Norint trynį išimti iš bal-tymo, reikia paimti švarų skudu-rėlį (arba popierinį rankšluos-tėlį), sudrėkinti ir prikišti prie trynio. Trynys prisikabins prie drėgnos drobės ar popieriaus.

Baltymai išsiplaka geriausiai kambario temperatūroje. Tru-putėlį įbėrus druskos prieš pla-kimą sudarys daug didesnes pu-tas.

Norinčioms numesti svorį, be-silaikančioms dietos: pavartoki-te dvigubą virimo puodą, kad be taukų iškeptumėt plaktą kiau-šinėnę (apatiniamę puode ver-dant vanduo).

Kiaušinio baltymai, sudėti stiklinėje, su stipriai užsuka-mu viršeliu, gerai uždaryti, ga-li būti laikomi šaldytuve nuo sa-vaitės ligi 10 dienų nepasėnė.